

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 110. szám — 1940 május 17 péntek — Ára: 12 fillér

Gigászi küzdelem a német és szövetséges csapatok között

A Maas mentén a franciák első védelmi vonala megingott — Frontáttörés nem történt, Sedantól délre ellentámadás van folyamatban, — jelenti Páris
Roosevelt arról beszélt, hogy már két óceán sem nyújt védelmet Amerikának
A románok Erdélyből csapatokat vittek Besszarábiába

„Magyarország lábhoz tett fegyverrel, bizalommal néz az események elé, — kalandokba nem bocsájtkozik“

A magyarországi katonai intézkedések híre végre helyes megvilágításba került a külföldi sajtóban. Az olasz lapok baráti korrektséggel kommentálják a tényt. Milánói jelentés szerint a Corriere della Sera azt jelenti Budapestről, hogy a székelyvári és kassai hadtest mozgósítása nem határmenti csapatösszevonás. Ebből az alkalomból felhívás helyen kiemelték a tudósító, ott, hogy Jugoszlávia és Románia immár egy esztendő teljesen hadikészültségben van és ez a két szövetséges állam még sem keveredett bele a háborúba. Ugyanezekben a felhívásokban kijelentik azonban, semmi sem lazíthatja meg a magyar-olasz baráti kötelezettségeket. Mielőtt a magyar hadsereg befejezi a technikai és szellemi felkészültségét, az ország lábhoz tett fegyverrel bizalommal néz az események elé, anélkül, hogy veszélyes kalandokba bocsájtkoznék. Magyarországon ezekben a történelmi órákban is bizalommal, hálával és nussággal tekint Mussolini felé, — írja a lap.

Az Antwerpen—Namur—Sedan vonalon a szövetséges haderők és a németek között megindult a gigászi ütközet. Olasz katonai szakértők hangsúlyozzák, hogy a német csapatok, akik mindig magukhoz ragadják a kezdeményezést, mozgóháborúra kényszerítették a szövetségeseket, ami nagyobb lehetőséget nyújt a villámgyors akciókra. A csata kimenetelét illetően nem lehet jóslásokba bocsájtkozni, de — írja a Tribuna katonai tudósítója — a szövetségesek helyzete különösen Dél-Belgiumban súlyosnak látszik és kétséges, hogy hosszabb ideig tartani tudják-e az Antwerpen—Lubai között húzódó védelmi vonalakat.

A német hivatalos hadijelentés szerint Antwerpen előtt, a doylei állásokban és Namur körül dől a harc.

A párisi Havas Iroda haretéri jelentése szerint a németek szerdán Sedan környékén észak-déli irányban egész nap támadtak. A támadások rendkívül hevesek voltak. A támadásokat német bombavető repülőgépek kíséretében hajtották végre. A németek nagy tömegben vetették harcra bombázó repülőgépeiket. Ezen a környéken, ahol a német támadás szélsőbaloldali szárnya húzódik és ahol a nyomás a legerősebb volt, a franciák tovább folytatták rohamait és a Maas mentén és Sedannál sikeres ellentámadást hajtottak végre.

Az ellenségeknek a francia védelmi vonalba mintegy 7-8 kilométer mélységre benyomuló támadó ékei

nem tudták támadási arcvonalukat kimélyíteni, illetőleg kiszélesíteni.

Ezzel szemben Sedantól északnyugatra a helyzet sokkal súlyosabbnak látszik. A németeknek sikerült a Maas átkelniük és előre dobniuk páncélos egységeket, miközben sürűn használták a légi haderőt. A helyzet itt meglehetősen zavaros. Mozgó háború alakult ki és a nyílt harcmezőn csatázó egységek sokhelyütt heves küzdelmet vívnak egymással.

A francia hadvezetőség szigorú titoktartásban burkolózik és nem jelöl meg azokat a pontokat, ameddig a német páncélos osztagok eljutottak.

Zeland holland tartományban a franciák, angolok, belgák és hollandok vállvetve harcolnak.

Párisi MTI jelentés szerint a nagy nyugati csata most három egymással stratégiailag szorosan összefüggő szakaszon folyik tovább. Az első szakaszon a szövetségesek védelmi vonalának balszárnya, az Antwerpen és Hollandiában kezdő angol-holland haderőre, jobb szárnya pedig Namur erőire támaszkodik. A csata Brüsszeltől keletre elterülő síkságon folyik. A másik szakaszon a Maas folyó mentén a francia hadvezetőség az álló háború módszereivel szakítva, áttért a mozgó háborúra. A Namurtól Sedanig húzódó 150 km-es vonalon a belga Ardennekből és Luxemburg felől előretörő ellenfeleink sikerült több ponton elérni a Maust. A folyó balpartján a két ellenséges haderő tankjai, nehéz ütegei, gyalogsága és repülőgépei most gigászi kavargásban mérkőznek egymással. A Temps jelentése szerint Sedantól délre francia ellentámadás van folyamatban. Ennek eredményei még nem ismeretesek. A Párisba érkezett megbízható jelentésekből annyi mindenesetre kitűnik, hogy — noha a szövetségesek első védelmi vonala a Maas mentén megingott és a francia haderő itt-ott kénytelen volt feladni állásait — végzetes következményekkel járó frontáttörés nem történt.

Roosevelt, az USA elnöke a szenátus és a kamara együttes ülésén a nemzetvédelemről beszédet mondott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

Vésztől napokat élünk, amelyeknek gyors és meglepő kibontakozása minden nemzetet arra készít, hogy védelmüket új tényezők világánál tekintsék át. Vizsgáljuk meg minden önállóság nélkül azokat a veszedelemeket, amelyekkel szembe kell nézni. A gépesített egy-

ségek napi 200 mérföldes ütemben tudnak előnyomulni ellenséges területeken, éjtörnyös csapatokat tesznek le nagyszámban az ellenséges vonalak mögött. A repülőgépek nyílt mezőkön, országutak mentén, vagy polgári repülőtereken raknak le csapatokat.

Roosevelt ezután hivatkozott Amerika nagy kiterjedésű érdekelt-ségeire, amelyeket mind kellőleg meg kell védeni. Eddig a két óceán természetes védelmet nyújtott a támadás ellen, most azonban a gyorsaság fejlesztésével lehetségessé vált az ellenségnek, hogy felgyújtja a nemzeti Capitoliumot. Az utóbbi napok eseményei — folytatta Roosevelt — világosan megmutatják az amerikaiaknak, hogy az amerikai övezet elleni támadás lehetségessé válik, ha nem készülünk fel ilyen támadásra és akadályozzuk meg a kitűzött cél elérését. Ez azt jelenti, hogy hadianyagunknak kell lenni nemcsak papíron, hanem a valóságban is.

A példa azt mutatta, hogy fel nem készült nemzetek áldozatul estek a támadásnak.

Beszéde végén kérte a hadifelszerelésre szolgáló hitelek megszavazását.

Tegnap Reynaud francia miniszterelnök beszélt a hadihelyzetről. Egyenesen kijelentette, hogy Németország Franciaország szíve felé tör és két hónap alatt meg akarja nyerni a háborút. De kijelentette, hogy tisztában vannak a veszély nagyságával és Franciaország még sokra képes. Legfőképpen a beszédben, hogy forradalmiak látszó intézkedésekre is elkészültek.

Svájc szerdán élte át az idegek háborújának első napját. Berni jelentés szerint a lakosság kiállta a tűzpróbát és nem veszítette el egyensúlyát, bár ez volt a céljuk azoknak, akik állírták hadjáratával demoralizálni akarják a lakosságot. A taktikai lépések egyik jópéldája mu-

tatkozott szerdán. Városokban és vidéken elterjedt a hír, hogy Olaszország hadiállapotba lépett. Amíg a hatóságok nem jutottak az ennek ellenkezőjét igazoló hivatalos jelentések birtokába, bizonyos körök, miután tényt terjesztettek Olaszország hadüzenetének hírére. A tájékozottabbak úgy tudták, hogy Olaszország csak Angliának üzent meg a háborút, Franciaországnak nem. Bizonyos, hogy a lakosság mégsem veszítette el hidegvérét, noha látnia kellett a rendkívüli határozottságot, amellyel minden esapatotstef kijelölt helyére küldtek. A berni Journal esti kiadása szerint a svájciaknak mindenképp kötelességük, hogy ne veszítsék el fejüket. A genfi „Gazette de Lausanne“ fölveti azt a gondolatot, hogy alakítsanak „hatodik oszlopot“, amelynek feladata az árulókba alakított „ötödik hadoszlop“ elleni küzdelem lenne.

A Földközi-tenger körüli helyzet is megtelt nyugtalansággal. Athéni jelentés szerint újabb görög csapatokat indítottak útjuk az alban határ felé. A görög hadügyminiszter is a határra utazott a csapatmozdulatok irányítására. A „Messaggero“ londoni tudósítója egy Reuters-jelentés alapján azt a hírt közli, hogy az angol-francia flotta kifutott Alexandriából szokásos gyakorlatára. A lap továbbá azt az értesülést is közli, hogy a Görögországban tartózkodó egyiptomi és más állampolgárokat utasították, hogy még május hó folyamán térjenek vissza Egyiptomba.

Párisi MTI távirat azt közli, hogy a francia sajtóban kifejezésre jut az a nagy izgatottság, amely Franciaországban Olaszország magartása kérdésében uralkodik. Hangsúlyozzák, hogy Franciaország ösztönösi öhajítja a megegyezést Olaszországgal.

Azt a hírt, hogy Szovjet, Szovjet, Bulgária és Jugoszlávia között tárgyalások folynak kölcsönös segítségnyújtásra, Szófiából megegyeztek.

Német hadijelentés

Vezéri főhadiszállás, május 16. A véderő főparancsnoksága jelenti:

Hollandiában a német csapatok a kapitulációs tárgyalások befejezése után bevonultak Hágába és Amszterdamba.

Belgiumban az ellenség az Antwerpen-erődben, a Dyle-állásban és Namur-erődben felvette a harcot. Namurtól délnyugatra hadosztályaink további sikereket értek el a Maas nyugati partján és újból vereséget mértek francia páncélos erőkre. Se-

danntól délre visszavertük a francia ellentámadásokat, amelyeket igen nehéz páncélkocsik alkalmazásával intéztek ellenünk. Több legnehezebb páncélkoocsit megsemmisítettünk.

A Mosel és a Rajna között, Saarlauterteről nyugatra és Lauterburg közelében sikerült előrehelyeznünk állásainkat.

A légi haderő május 15-én is nagyszámú erővel támadta az ellenséges csapatokat és azoknak közlekedési összeköttetéseit. Menetoszlopokat és

csapatösszevonásokat szétzörtünk, sok ellenséges páncélosot felhaláltoztunk megsemmisítettünk. A hadsereg feletti harci térben légharcok során 46 ellenséges repülőgépet lőttünk le, a légvédelmi tüzérség pedig két további repülőgépet lőtt le. Ellenséges repülőterek ellen intézet támadások során számos repülőgépet pusztítottunk el a földön. Az ellenséget május 15-én ért, kétségtelenül megállapított

Reynaud a rádióban cáfolta az álhíreket

Páris, május 16. (Havas) Reynaud miniszterelnök csütörtökön este a rádióban beszédet mondott. Említést tett a legképzesebb hírekről, amelyek szerint a kormány el akarja hagyni Párist. Ez nem igaz. A kor-

összevesztés 98 repülőgép. Tizennyolc saját repülőgépet elűnt. A holland és belga partok előtti tengerrészen bombatalálattal elcsúszítottunk két torpedórombolót három kereskedelmi hajót, közöttük egy 12.000 tonnás gőzöst; két torpedórombolót, négy kereskedelmi hajót pedig súlyosan eltaláltunk, míg egy tengeralattjáró megtorpedózott egy tartálygőzöst és egy felfegyverzett kereskedelmi hajót.

mány Párisban van és Párisban marad. Azt is mondják, hogy az ellenség Reimsban van, sőt Meauxban. A valóságban azonban csak a Masson sikerült átkelni. (MTI)

Francia hadijelentések

Páris, május 16. (Havas) Hivatalosan jelentik május 16-án délelőtt:

A Namurtól Sedan vidékéig folyó harc a mindkét részről harcbevetett gépesített egységek és légi haderők részvételével mozgó háború jellegűt ültet fel. Felsőbb katonai érdek parancsolja, hogy ezidőszakra a folyamatosan lévő hadműveletekről pontos értesítéseket ne közöljenek. (MTI)

Páris, május 16. (Havas) Hivatalosan jelentik május 16-án este:

A esata teljes terjedelmében nagy heves ütközetekre került sor. Bombavető gépeink erőteljes és sikeres támadást indítottak vadászgépeink fedezete mellett az ellenséges páncélos osztagok ellen. (MTI)

Egy francia katonai szakiró véleménye

Páris, május 16. (Stefani) A Journal des Débats katonai szakirója ismerteti, hogy a Maginot vonalnak Sedan mellett történt legyűrűse súlyos tény, de hozzáfűzi, hogy bízni kell a

francia parancsnokságban, amely helyesnek vélte, hogy ne tartson erőket túl széles arevonalon és azokat a moztani szükségességnek megfelelő módon csoportosítsa át. (MTI)

Hatalmas küzdelem Sedannál

London, május 16. A Sedannál harcoló csapatok hatalmas küzdelmet vívnak. Tény az, hogy a németek igen erősen támadtak, a német gépesített csapatok óriási harci erők bedobásával a Maas folyó mentén végrehajtott átkelése után behatoltak a francia állásokba, körülbelül 15 kilométer

mélységben a francia védelmi övezetekbe. A franciák később igen erős, elkeseredett ellentámadásokba mentek át és sikerült a németeket 9 kilométer mélységben visszanyomni a Maas folyó mentén. Hír szerint a franciák újabb 2 hadosztályt vetettek harcba Sedan körül (K. H.)

Belga hadijelentés

Brüsszel, május 16. Hivatalos belga hadijelentés május 15-én este: Laza ellenséges egységek felvették az érintkezést csapatainkkal. Néhány összecsapásra került sor, de katonáink leggyakrabban visszaverték az ellenség közeledő kísérleteit. Minden rombolási műveletet

sikeresen végrehajtottunk. Komolyan megzavartunk az ellenséges hadmozdulatokat. Légharító tüzérségünk határozottan válaszolt az ellenséges repülőgépek tevékenységére. Több német repülőgépet lelőttünk. (MTI)

Roosevelt 1182 millió dollárt kért hadikiadásokra

Washington, május 16. Roosevelt a kongresszus elé terjesztett beadványban 1182 millió dollárt kért katonai kiadásokra, hogy „megakadályozhassunk minden váratlan támadást”.

Roosevelt a kért 1182 millió dollárból 896 milliót azonnali kiutalását kérte és ebből a hadsereg 546 milliót, a haditengerészet 250 milliót kap. A fennmaradó 100 millió pedig tartalék lenne a hirtelen felmerült nemzetvédelmi költségek fedezésére.

Hangsúlyozta, hogy szeretné, ha Amerika repülőgépgyártását annyira fokozná, hogy évente ötvétezer gépet tudna gyártani és hiszi, hogy a nemzet elfogadja ezt a programot, amely 50 ezer repülőgéppel látja el a hadsereget és haditengerészetet.

London, május 16. A lengernagyi hivatal rendelkezést adott ki, amelynek értelmében Nagybritanniában 14 napon belül az összes motoros-nakokat be kell vonni.

A holland hadiflotta befutott Anglia kikötőibe

London, május 16. A holland hadiflotta egységei ma befutottak Anglia kikötőibe. A németalföldi csapatok az ország egész közlajtartalmát elpusztították. A holland kereskedelmi flotta nagyrésze megmenekült, de két nagy oceánjáró hajó Rotterdam kikötőjében maradt. A két hajón tűz ütött ki. A holland bankok arany és devizakészleteit, a gyémántkereskedők gyémántkészleteit egyrészt szintén Angliába szállították.

London, május 16. Hollandia déli-nyugati partvidéke és kisebb szigetei, továbbá a szárazföld egyrésze, mint jelentik, a belga határmentén továbbra is a szövetséges és holland csapatok hírtökában van és alkalmas a további hadműveletek folytatásához és támaszpontul szolgál (K. H.)

London, május 16. A holland hadsereg egy része, amely a tengerparti Zeeland tartományt bírta, nem engedelmkedett a fegyverletélti parancsoknak, hanem folytatja az ellenállást. Ezekhez a szárazföldi csapatokhoz tengerészek is csatlakoztak. Vilma királynő új parancsnokot nevezett ki a zeelandi csapatok élére.

A holland flotta érintetlen és csatlakozott a szövetségesekhez.

London, május 16. (Havas) A londoni holland követség Sverdán este a következő közleményt adta ki:

Öfelsége Hollandia királynője Vonderstad altengernagyot nevezte ki a holland katonai tengerészeti erők főparancsnokává Zeeland-tartományban. (MTI)

Német jelentés a szövetségesek hajóvesztéseiről

Berlin, május 16. (Német T. I.) Az otóltag érkezett jelentések megerősítik, hogy az ellenséges hatalmak tegnapi hajóvesztései jelentősen nagyobbak, a véderő főparancsnokságának csütörtöki jelentésében közölt adatoknál. Eddig 2 torpedóromboló és 3 kereskedelmi hajó

elsüllyesztését, továbbá 2 torpedóromboló és 4 kereskedelmi hajó súlyos megromlását jelentették. Az elsüllyesztett három kereskedelmi hajó közül az egyik teljesen megrakott tizen tonnás csapatszállító hajó volt. Ezenkívül a német léghaderő támadásai még a köz-

vetkező veszteségeket okozták az ellenségnek:

Elpusztítottunk egy tengeralattjárót az Északi tengeren, a holland part területén pedig harminckétezer tonnás szállítóhajót. Nehéz bombával súlyosan megrongáltunk egy elrkátot egy torpedórombolót és egy 4500 tonnás keres-

Francia tankok betörték Narvikba

Narvik, május 16. (Havas) A Narvikért vívott ütközet — úgy látszik — csúcsponjtjára érkezett. — Elsősorban Francia és kanadai csapatok telek vesznek részt az ütközetben. A franciáknak sikerült a német állások és a város között elterülő területre nagyszámú páncélos egységgel behatolniok. A szövetségesek egyébként arra törekednek, hogy Stordalen néj indított támadásaikkal elvágják a németek útját a svéd határ felé vezető vasúti vonalon.

A német repülőgépek csak kevés

kedelmi hajót. A narviki tengeri területen egy 18 ezer tonnás szállítóhajót és egy 1500 tonnás kiegészítő hajót lánghaborítottunk. Az ellenfél tehát május hó 15-én összesen 90—100 ezer tonna hadi- és kereskedelmi hajóért vesztett és ebből kerek számban 55 ezer tonna teljesen megsemmisült. (MTI.)

lőszert és élelmiszert eresztettek le a tőfőnyőkön a német csapatoknak. (MTI)

Stockholm, május 16. A Stockholms Tidningen jelentése szerint a szövetséges hatalmak állandóan friss csapatokat szállítanak partra Narviknél, hogy kikényszerítsék a döntő ütközetet. A szövetséges hadihajók állandóan bombázzák Narvikot s a robbanásokat még a svéd határon is lehet hallani. Francia alpesi vadászok Bjervik irányából 3 kilométerre megközelítettek a narviki ércakadót.

Ellentmondó jelentések Roosevelt újabb békefelhívásáról

Washingtonból jelentik, hogy Roosevelt újabb békefelhívást intézett Mussolini miniszterelnökhöz. A békefelhívást éjjelkor szövegezték meg és azt Hull államtitkár juttatta el az amerikai olasz követséghez.

A békefelhívással kapcsolatban hivatalos helyen mindössze annyit mondanak, hogy Roosevelt elnök folytatja az erőfeszítéseit, amelyek arra irányulnak, hogy megakadályozzák a háború kiter-

jesztését. Newyork, május 16. Washingtoni körökben nem erősítették meg a Newyork Times-nek azt a hírt, hogy Roosevelt elnök újabb békefelhívást küldött Mussolininak.

A Newyork Herald Tribune washingtoni levelezője azt állítja, hogy a hírt „megbízható forrásból” kapta.

Még a sportpályákat is őrzik...

Genf, május 16. (NST): Londoni jelentések szerint Angliában, akárcsak Franciaországban nagy nyugtalanság uralkodik azoknak az intézkedéseknek következtében, amelyeket a német ejtőernyős csapatok esetleges támadásának megakadályozására hoztak. Az összes repülőtereket, vasúti csomópontokat, telefon- és távíróállomásokat állandóan őrzik.

Az övintézkedésekben Angliában és Franciaországban egyaránt annyira mennek, hogy még a nagy sportpályá-

kon is őrségeket helyeztek el, nehogy német repülőgépek szállhassanak le. A lakosságot mindkét országban röp-cédulák, falragaszok, sajtó- és rádióközlemények figyelmeztetik azokra a veszélyekre, amelyeket a német ejtőernyős csapatok megjelenése okozhat. Angliában az egyes városokban és községekben „helyi védelmi rendszer” kezd kialakulni. Erre a célra 17—65 éves önkénteseket toboroznak. Ezeket főleg a falvakban és a ritkábban lakott helyeken alkalmazzák.

Német ejtőernyős tisztek kitüntetésre

Berlin, május 16. Hitler vezér- és kancellár a vaskereszthez a lovageresztet adományozta Zieraw Ottó főhadnagynak, dr Jaeger Rolf főorvosnak és Ringler Helmut hadnagynak. Ezek a tisztek a német ejtőernyős vadászgépek rohamosztagainak Belgium s Hollandia elleni harcban tüntették ki magukat. A

magas hadikéltüntetésen kívül egy szolgálati fokozattal előléptették őket. — Zieraw és dr Jaeger hivatásos tisztek, Ringler pedig tartalékos tisz, a polgári életben egyetemi hallgató.

A Führer a vaskereszt lovageresztjével tüntette ki Kleist lovassági tábornokot és Iwand őrnagyot.

Aras bombázása

Aras, május 16. (Havas) Szerda éjjel a német repülők bombázták Arast — A bombák több házat leromboltak. Katonai épületet egyet sem találtak el.

ben a légvédelmi tüzérség működésbe lépett. Csütörtökön reggel Le Havre vidékén két légiiradó volt. Az első 5 óra 40 perckor kezdődött a második háromnegyed 8 órakor végződik.

Rövid táviratok

Berlin, május 16. Dino Alfieri, az új berlini olasz nagykövét csütörtökön feleségével megérkezett a berlini pályaudvarra, ahol ünnepélyesen fogadták.

London, május 16. A lapok jelentik Belfastból, hogy a város több pontján négy ujságárusító kioszkban bombamerényletek történtek, mert ezeknek az ujságkioszkoknak tulajdonosai megtagadták az Irish Press-nek, Devalera sajtóorganumának árusítását.

Berlin, május 16. Hír szerint a Népszövetséget kötelezik, hogy hagyja el Svájc területét. A svájci kormány állítólag ilyen irányú követeléssel állt elő. A Népszövetség valószínűleg Vichybe teszi át székhelyét.

Róma, május 16. Máltai hírek szerint az angol hatóságok több vezető máltai nacionalistát letartóztattak. Az Egyiptomban lakó olaszoknak megtiltották, hogy elhagyják Egyiptom területét. Itteni római körökben arról az inézkedésről semmit sem tudnak.

Bukarest, május 16. Mintegy 15 angol uszály és több vontatógőzös Sullivanból kiindulva, elhagyta a Dunát és a Fekete-tengeren át valószínűleg Istambul felé tart.

Páris, május 16. (Havas) A csütörtökre virradó éjjel Lille környékén hal légi iradó volt. Valamennyi eset-

Időjárás

A Földközi tenger fölül enyhe tengeri eredetű levegő áramlik Közép-Európa felé. Az enyhe levegő ma délután behatolt a magyar medencébe, amelynek következtében a hőmérséklet az ország keleti és középső részén emelkedésnek indult.

Jóslás: Mérsékelt keleti szél, több helyen, különösen az ország nyugati felében záporos és zivatar, a hőmérséklet tovább emelkedik.

— Winnipegi tanárt díszdoktorává avatott a debreceni egyetem. A debreceni egyetem bölcsészeti kara honoris-causa doktorává avatta Kornel Wattson winniepi professzort. Az erről szóló díszoklevél elkészült és diplomáciai úton juttatják el a winniepi professzornak.

Víg színház

A 10-ik napon, ma utoljára minden idők legnagyobb magyar íftmeje:

Gül Baba

SZELECZKY ZITA, JÁVOR PÁL. Maklár, Kőműves a főszerepekben.

Olasz, jugoszláv, román lapok a magyarországi katonai intézkedésekről és a szlovákiai helyzetről

Róma, május 16. A Messaggero budapesti tudósítója a hivatalos jelentés alapján megmagyarázza a Magyarországon életbe léptetett katonai intézkedéseket. Megjegyzik, hogy ezek nem feltűnőek, minthogy a szomszéd államok, nevezetesen Románia és Szlovákia szintén mozgósított. Sajnos, megfélemlítés a valóság — folytatja a tudósító —, hogy Szlovákiában folytatódna a magyarellenes tüntetések és Budapesten bizonyos nyugtalansággal követik a helyzet alakulását. Kétségtelen azonban, hogy bármilyen fejlemény álljon be ebben a tekintetben, az csak a magyar politika irányvonalával vagyis a Rómával és Berlinnel való együttműködéssel tökéletes összhangban történne, különösen a jelen pillanatban, amikor minden lépésért súlyos felelősséget kell vállalni és amikor egyre bensőségesebb együttműködés jön létre a fenti államok között. A politikai körök figyelme jelenleg főleg Szovjet-Oroszországnak Belgráddal és Bukaresttel való kapcsolataira fordul — folytatja a tudósító. — A jugoszláv fővárosban egyre jobban beszélnek egy szovjetorosz-jugoszláv szövetségi tervről. (MTI)

London, május 16. A Daily Express budapesti jelentése beszámol a szlovák katonai készülődésről és a magyarellenes tüntetésekről.

Belgrád, május 16. A magyar mozgósítás kérdése ma már nagyobb helyet foglal el a jugoszláv sajtóban. A Pravda azt mondja, hogy a magyar lépésben a háború

körök nem látnak támadó szándékot Magyarországról. A Politika azt írja, hogy Magyarország és Szlovákia között növekvő feszültség tapasztalható. Több lap is közli a Magyar Távirati Irodának szerdán közzétett hivatalos magyarázatát a mozgósításról, de önálló tudósítást, vagy kommentárt nem fűznek hozzá.

Bukarest, május 16. A lapok kiemelik, hogy a magyarországi mozgósítás a nemrégiben visszaesett területekre szorítkozik és megjegyzik, hogy egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak az egyik amerikai sajtóiroda hírei, amelyek szerint a magyarországi behívások mély benyomást és nyugtalanságot keltenek Bukarestben.

Bukarest, május 16. Az ideérkezett szerdai hírek a magyarországi mozgósításról nyugtalanságot keltenek Romániában, de a Magyar Távirati Irodának közleménye következtében ez a nyugtalanság lecsillapodott.

Páris, május 16. Párisban továbbra is figyelmet szentelnek a magyar kormány állásfoglalásának és a magyar katonai intézkedésnek. A magyar közlemények elosztották azokat az aggodalmakat, amelyek magyar mozgósítás hírére támadtak. Illetékes magyar körökben határozottan cáfolják azt a hírt, hogy a magyar katonai rendszabályok a Szlovákia ellen tervbe vitt támadással állnának összefüggésben. Magyarország csupán óvintézkedéseket fogantatott.

Reynaud francia miniszterelnök feltűnő beszédet mondott

Páris, május 16. (Havas.) Reynaud miniszterelnök a képviselőház csütörtöki ülésén tartott beszédében többek között ezeket mondotta: — Amióta a képviselőház legutóbbi ülése szétoszlott, Németország rárohant három népre és Franciaország szíve felé tör. Belgium élete a legszorosabban van kapcsolva miénkhez szenvedése a mi szenvedésünk gyásza a miénk is. A holland kormány kijelentette előttem, hogy a végsőig a mi oldalunkon áll birodalmának minden erőforrásával. A németek két hónap alatt megakarják nyerni a háborút, — ezért vállalták magukra a háború koc-

kázatát. Valamennyien tisztában vagyunk a veszély nagyságával. Nagyon jól tudjuk, hogy az elkövetkező napok hetek, hónapok a jövő századát fogják összekovácsolni. Azon a napon, amikor ügylátszik, hogy minden elveszett, azon a napon látja meg a világ, hogy mire képes franciaország. Ma nem szabad megelégednünk hiú reményekkel és szavakkal. Talán olyan intézkedéseket teszünk kénytelenek életbe léptetni, melyek tegnap még forradalmiaknak látszottak. Az elernyedésnek és csüggedésnek büntetése a halál. (MTI)

A német és holland főparancsnok tárgyalása

Berlin, május 16. (NTI) A Rotterdam melletti Rijsoord kis helységben szerdán délelőtt találkozott Winkelman a holland szárazföldi és tengeri haderők főparancsnoka a vele szemben álló német hadsereg főparancsnokával, hogy a megadás feltételeit átvegye. Tárgyalási hely céljára az ottani iskola egy szobáját alakították át. A holland tábornokot vezérkarának több tisztje kísérte el egészen a Mass hidjáig, Rotterdammal szemközt. Feszült figyelemmel várta az itt összegyűlt német katonaság és a kis helység lakossága a találkozást. Kb. 10

óra 15 perckor közeledett Rotterdam felől a fehér zászlós kocsik és közvetlenül azután az a kocsik, amelyből kilépett Winkelman tábornok és vezérkarának négy tisztje, köztük a holland haditengerészet egyik tisztje. A német hadsereg vezérkarának tisztjei vezették be őket a tárgyaló terembe, ahol a német hadsereg főparancsnoka néhány bevezető szó után felolvasta a feltételeket az ellenfél hadvezérének. A megadás formájáról megindult tárgyalás után Winkelman tábornok azután kocsiján Hágába ment.

Az angol légierő tömegtámadása

London, május 16. Az angol légügyi minisztérium közölte, hogy tegnap virradó éjszaka „háborúban eddig példátlan arányú támadást intézett” a Rajnától keletre eső német utak és vasútvonalak ellen. London több tonnányi bomba ledobását hangsúlyozza. Az angol megfigyelők súlyos robbanásokat észleltek. A brit expre-

dióerők főhadiszállásának jelentése szerint a szerdai harcok során az angol hadosztályok erős német támadásokat tartóztattak fel. Amióta a német támadás megindult — állapítja meg a jelentés — az angol repülők és léghárítók 124 ellenséges repülőgépet pusztítottak el.

A francia főparancsnokság bejelentette az állóharc feladását

Páris, május 16. A francia hadsereg főparancsnokság hosszabb hivatalos közleményben jelentette be, hogy Gamelin tábornok elhatározta az állóharc feladását. A Maginot-vonal csupán a francia határ német részét védi s a francia, belga, luxemburgi határháromszögben fekvő Montmédy városától délkeletre véget ér.

Innen már csak önműködő fegyverekkel felszerelt kis erődök alkotják a védelmi rendszert egészen az Eszaki-tengerig. Kis erődök védelmezik tehát a sedani szakaszt is. A német hadvezetés balról akarja megkerülni a Maginot vonalat s a legjobb német hadosztályok tömegét vetette harcba Namur s Sedan

között. A német tüzérség alig tevékenykedik s helyette a németek most is ugyanúgy, mint a lengyelországi hadjárat során, főleg a páncélosokat és a harci repülőgépeket vetik a harcba óriási tömegükben s azt tekintik legfőbb céljuknak, hogy ennek a két fegyvernemnek a segítségével elhallgattassák a szövetséges csapatok tüzérségét.

A francia hadsereg főparancsnokság a helyzet rendkívüli mozgalmasságára való tekintettel úgy döntött, hogy feladja az álló harcot, amelyet kezdetben azért választott, mert kimélni akarta az emberanyagot s átér a mozgó háború rendszerére. Az ellenségeskedések

ezzel új stádiumba léptek.

A francia parancsnokság tisztában van azzal, milyen erők állnak szemben egymással, mielőtt azonban harcbeveti a rendelkezésre álló erőköt, helyi ellen-támadások révén igyekeznek betömni a réseket és csökkenteni a veszélyeztetett hídfőállások számát. A helyzet tagad-

hatatlanul komoly, s nagy erőfeszítésre van szükség. A hivatalos jelentés a következő szavakkal végződik: — Bizzunk katonai vezetőinkben, ők nem hagyják magukat meglepni.

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

GYERMEKORVOS

Előadások: 5, 7 és 9 órakor. Telefon: 25-09.

PAUL HORBIGER parádés alakítása

Ma utoljára:
Főszereplők:
Viktória von Ballaso
és Oscar Sima.
Megindul az erdő magyar kultúrfilm és a Legújabb Magyar Világhírő.

Vakrémület Bukarestben légvédelmi próba miatt

Bukarest, május 16. Szerdán délután váratlanul légiiradót rendeltek el a román fővárosban, ami valószínűleg vakrémületet idézett elő a

lakosság körében. A nyugalom csak akkor tért vissza, amikor kiderült, hogy csak a légvédelmi be rendezések kipróbálásáról volt szó.

Román csapatzállítmányok indultak Besszarábiába

Genf, május 16. A „Journal de Geneve” buakresti jelentéseket közöl a besszarábiai katonai előkészületekről. Romániában jelenleg fokozott behívások vannak és a behívottakat Besszarábiába irányítják. Münd-

amellét csak óvatossági rendszabályokról van szó Besszarábiában. Valószínű, hogy Erdélyből csapatokat vezényelnek majd besszarábiai helyőrségekbe.

Négyszáz tonlockoci London uccáin

London, május 16. Négyszáz tonlockocsival ezer rendőr járta be csütörtökön délelőtt London egyes kerületeit, hogy internálás céljából összegyűjtse az ellenséges országból származó idegeneket, illetve közülük azokat, akiknek teljes megbízhatóságát eddig sem ismerték és szabad mozgásukat bizonyos korlátozásoknak vetették alá. Az éjtörnyös támadások elleni védelem megszervezése folyamatban van. Már eddig százezer más jelentések szerint 250 ezer ember jelentkezett az önkéntes védőosztagokba.

Olasz lap a német titkos fegyverről

A Liege melletti Eben-Emael erődnél „új harci eszközökkel” való bevételre világszerte rengeteg találgatásra adott alkalmat. A Corriere della Sera berlini tudósítója ma erről is biztos és szerinte hiteles értesülésekkel szolgál olvasóinak.

„A várat úgymondó éjtörnyösök foglalták el, akiket „lassan repülő csapatzállító gépekről bocsátottak le, mester-séges ködfelhők leple alatt”.

„A terveket Udet tábornok, a világháború híres német pilótája készítette elő. A lengyel hadjáratban még nem alkalmazták ezt az akkor még tökéletlen harcmódot. Azóta azonban a teli hónapok alatt sikerült a terv kivitelét a legapróbb részletekig kidolgozni. Udet tábornok tavaly októberben a nyugati frontról egy pilótaosztággal hirtelen Lublinba utazott. Az ottani repülőteret és építményeit főhadiszállásnak jelölték ki és a hadititkok megőrzése végett kiürítették az összes környező falvakat.

A gyakorlatok néhány hónapon keresztül a legnagyobb esendben folytak és márciusban értek véget egy háromnapos nagy manőverrel. A próbák teljes sikerrel jártak. Ettől a pillanattól kezdve a Németbirodalom új, félelmetes fegyvert tartott a kezében.

— Az országos női tornászcsapat bajnoki versenyek a jövő vasárnap Nagykörösrön kerülnek lebonyolításra. A versenyre 15 egyesület nevezett. A vidéki egyesületek közül a DTE 12 versenyzővel vesz részt a küzdelemben. Az országos női tornászcsapat-bajnoki versenyen 241 versenyző indul.

Párisban csapatzállító-sokra lefoglalták az autóbuszokat

Páris, május 16. A párisi katonai hatóságok a csapatzállítások megkönnyítése végett lefoglalták a fővárosban közlekedő társaságkocsikat. Ezzel Páris és környékének egyrésze között erősen megrikkult a közlekedés.

A pápa áldását küldte Csáky grófnak és feleségének

Budapest, május 16. Csáky István gróf külügyminiszter szerdán a gráci St. Leonhardt templomban örök hűséget esküdtt Chorinsky Mária grófnőnek.

A menyasszony gyönyörű fehér menyasszonyi ruhában atyja karjában vonult be a templomba, a vélegény díszmagyarban édesapjával, Csáky Bora grófnő, a külügyminiszter húga pedig vitáz Sztójay Döme berlini magyar követ karjában.

Az esketési szertartás után az ifjú pár és a násznép szentmisét hallgatott, majd mise végzetével a pap felolvasta Maglione bíboros államtitkár táviratát amelyben a Szentatya jókívánságait tolmácsolta és áldását küldte.

Az esküvő után a Wiesler-nagyszállóban szűk családi körben ebéd volt. — Utána Csáky István gróf és felesége vonatra szállt és még éjjel előtt megérkezett Budapestre, a keleti pályaudvarról a Szent Margitszigeti Palatinus szállóba hajtatás.

Elfogták a vasdorongos merénylőt

Budapest, május 16. Néhány nappal ezelőtt egy csavargó külsejű suhane vásárlás ürügye alatt ellátogatott Pleszenszki József 73 éves kertészmeister Dobogókő ucai kertésztelepére. A csavargó egy magával hozott vasdoronggal fejbavagta az öreg kertészt, megkötözte, majd magához vette 40 fillért tartalmazó pénztárcáját, élelmét, ruháit és zsákmányával odébb állt. Szabó III. Benő rendőrtörzsőrmester csütörtökön délután arra lett figyelmes, hogy az egyik vendéglő előtt taxi áll meg és abból egy toprongyos külsejű fiatalember szállt ki. Igazolásra szólította fel a gyanús suhancot, aki beismerte, hogy Pálmikás Györgynek hívják és ő követte el a rablómerényletet. Letartóztatták.

Hungária filmszínház.

Lenyűgöző és felejthetetlen új slágerünk: az

"Ö r ö k k é"

NÉZZE MEG MA 5, 7, 9 ÓZAKOR!

MERLE OBERON nagyszerű alakításával!
HIRADÓ!

Nagyterdei egyház-tanácsosok baráti találkozója

A Diakonissza otthon testvéries összejövetelen találkoztak szerdán este a nagyterdei egyházi körzet tanácsosaival családjaikkal, valamint az egyházi körzet munkáival. Megjelent dr. Juhász-Nagy Sándor főjegyző és felesége és dr. Farkas Pál lelkipásztor és felesége is. Összesen mintegy hatvanan vettek részt ezen az első baráti találkozón, amelyek az volt a célja, hogy lélekből közelebb hozza egymáshoz a tanácsosokat és családjaikat.

Közös ének és imádság után dr. Bacsó Jenő gondnok mondott megnyitó beszédet. Hangoztatta, hogy amint kint magunk körül látjuk a tavasz pompájában kibontakozó új életet, úgy kell várnunk a lelkek belső életének kibontakozását is, különösen a mai megpróbáltatások idejében, amikor a lélek erőire különösen nagy szükség van.

Szentpéteri Kun Béla tanácsos tartott azután mélyen szántó előadást. Hangoztatta, hogy azokon épül fel és áll Krisztus megingathatatlan birodalma akiknek igaz hitük van, tekintet nélkül arra, hogy egyházi hivatali tisztséget viselnek-e, vagy sem. Az, ami a legnagyobb kérdésünk: van-e olyan erős hitem, hogy arra Krisztus tudjon építeni. Ez a hit tart meg másokat is. Szociális nyomorúság, Jóbi szenvedések, mostani megpróbáltatások idején az emberek várják azokat, akik érthető csüggedésükben és kétségükben közt hitükben táplálni és erősíteni tudják őket. Ezt a felelősséget kell hordozniuk a nagyterdei körzet tanácsosainak szinte egészen kivételes mértékben, mert a hit megtartó és támogató erejére a testi szenvedők s a keresők, sokszor magára hagyott ifjúság életében nagy szükség van.

Az előadást megbeszélés követte, amelyben felszólalásokkal résztvettek dr. Bodonhelyi József lelkész, vitéz Molnár Lajos tanácsos és dr. Vasady Béla dékán, aki különösen azt hangsúlyozta, hogy befelé erős hit és szeretetközösségre van szükség, mer míg intézmények, hatalmas alkotások széthullanak fergeteges időkben, addig a szeretet egysége hitben még csak szilárdabbá válik. Dr. Bacsó Jenő gondnok zárta le a megbeszélést felszólalásával és mondott köszönetet az előadónak.

Az ülést vacsora elfogyasztása után amelyet Nagy Istvánné diakonissza intézeti igazgató-lelkész feleségének kedves és körültekintő irányítása mellett a diakonissza testvérek készítettek el és szolgálták fel, nagy szeretettel, testvéri hangulatban töltötték együtt az estét a tanácsosok.

Az est előkészítésében és családiassá tételében nagy körültekintéssel vettek részt dr. Bacsó Jenő, a körzet gondnokának felesége, valamint dr. Varga Zsigmondné egyetemi tanár neje. Résztvettek dr. Bacsó Jenő és családja, dr. Bodonhelyi József, Botos Mária, Baló Aladár, dr. Csúry Bálint és felesége, dr. Farkas Ignác és felesége dr. Frick József, Frick Gyöngyi, Gábor Márton és felesége, dr. Juhász-Nagy Sándor és felesége, dr. Jóó István és felesége, Horváth István, dr. Jeney Endre, dr. Kiss Zsigmond és felesége, dr. Szentpéteri-Kun Béla, Sz. Kun Judit, dr. Harsányi Imre és felesége, Máthé Ida, Mátyás Imre és családja, Medgyessy Béláné, Murányi Nándorné, vitéz Molnár Lajos és felesége, Nagy István és felesége, Igna Györgyné, Nagy Ida, Nagy Mária, Püskly Imre, Papp Mária, Papp Jánosné Szabó Miklós, Szabó József és felesége, öz. Tóth Árpádné, Udvardy Miklósné, dr. Varga Zsigmondné, ifj. Varga Zsigmond, dr. Vasady Béla és felesége, dr. Farkas Pál és felesége, Szalkai Sándor.

Kétezer pengőt sikkasztott egy debreceni egyetemi altiszt

A debreceni ügyészségre érkeztek a bűnügyi iratai Gombás Sándor debreceni egyetemi altisztnek, akit azzal gyanúsít a rendőrség, hogy az egyetem gazdasági hivatala kárára kétezer pengős sikkasztást követett el olyan módon, hogy felektől átvett kisebb-nagyobb tételeket és azokkal nem számolt el.

Az altiszt, akinek érettségije van, már a vizsgálóbíró elé került, ahol részletes vallomást tett. Gombás kihallgatása után a fogházban maradt.

Hét hónapra ítélték a soffórt, ki a Teleki uccán halálragázolt egy iparost

A debreceni törvényszék büntetőtanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta Tollas Károly gépkocsivezető bűnügyét, aki ellen lopás és gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat az ügyészség. Ismeretes a közönség előtt az a halálos autószerencsétlenség, melynek áldozata lett Kiss Imre debreceni iparos. Egy autó, melyet Tollas Károly autószerelő soffór vezetett, nagy sebességgel felrohant a gyalogjáróra és valósággal bukfencet vetve a levegőben, rázuhant Kiss Imrere, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a klinikán április 3-án meghalt anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. Tollas Károlyt, aki maga nem sérült meg, a rendőrség azonnal őrizetbe vette. Kihallgatni nem lehetett a gázolás idején, március 31-én, mert annyira

ittas volt, hogy a kérdéseket sem értette meg. A hatósági orvos is megállapította, hogy a beszámíthatatlanságig részeg.

Tollas Károly a bíróság előtt is azt hangoztatta, hogy ő nem emlékszik semmire sem. A bizonyítási eljárás során kiderült, hogy az autó nem az ő tulajdona volt, hanem Spirnyák Mihályé, ki a kocsi javításra adta át. A tulajdonos engedélye nélkül vitte el a kocsi és rendezett kirándulást barátaival.

A bíróság több tanút kérdezett meg az ügyben. A terhelő vallomások alapján a bíróság megállapította a soffór bűnösségét és hét hónapra ítélte el. Dr. Lévy Zoltán védő az ítélet ellen fellebbezést jelentett be és egyben kérte az elítélt szabadlábra helyezését. A bíróság elrendelte a szabadlábra helyezést.

Panaszok a lakásfelmondások miatt

Kaptuk a következő tárgyi-lagos és megszívlelendő sorokat.

A lakásügy terén a rendkívüli viszonyokra való tekintettel a kormány eddig két rendeletet adott ki. Az első rendeletben a lakbér rögzítést rendelte el, vagyis azt, hogy az 1939. szeptember elsején fennálló lakbérnél magasabb összegű lakbért követelni nem szabad. A rendelet kiadására az adott okot, hogy egyes háztulajdonosok — különösen a fővárosban — különféle címeken burkolt emlékeket hajtottak végre, amely érzékenyen sújtotta a lakókat és ezenkívül adóalapot sem képezett az ilyen módon keletkezett lakbértöbblet.

Ez év februárjában az elkövetkezett negyedév első napjaiban a fővárosban, különösen, de a vidéken is, a háztulajdonosok tömegesen mondták fel a lakást a bérlőknek. Olyan bérlőknek mondták fel, akik hosszú éveken keresztül laktak abban a házban és lakbérüket pontosan megfizették. Az ilyenformán felmondott lakásokat azután kiadták olyan újonnan jelenkezőknek, akik hajlandók voltak bizonyos összegű leépítést egyszerűen fizetni a háztulajdonosoknak.

A sok panasz arra késztette a kormányt, hogy most március 31-én kiadta a másik rendeletet, amellyel általános lakásfelmondási tilalmat rendelt el a négy szobán felüli lakások kivételével.

A lakásfelmondást korlátozó rendeletnek van egy másik kivétele is. A kormányrendelet a magántulajdont akarta védeni és úgy intézkedett, hogy a háztulajdonosnak joga van felmondani abban az esetben, ha a lakásra magának, vagy törvényes leszármazottjának van szüksége. Ezt mindenki természetesen tartja és általános vélemény az, hogy a háztulajdonos igyekszik saját házába bejutni. Nyilvánvaló, hogy a felmondási tilalomnak ez a kivétele csak erre az esetre vonatkozik és semmiestre sem azokra a túlkapásokra, amik a mostani negyedévi felmondások során történtek. Igen sok háztulajdonos felmondta a lakásukat olyanoknak, akik a háztulajdonosokkal évek hosszú sora óta egy házban laktak. Itt tehát nem az történt, hogy a háztulajdonos akar a házába bejutni, hanem saját lakását hagyja el és veszi el a bérlőjétől a lakást.

A kétségbeesett bérlő pedig elindul lakást keresni és szomorúan tapasztalja, hogy az általános felmondási tilalom miatt lakást kapni alig lehet. Tudunk olyan esetéről is, amikor a háztulajdonos felmondott a vele egy udvarban lakó bérlőjének és ultimátum szerűen hívta fel, hogy nyilatkozzék hajlandó-e az adóalap kétszereséért kivenni azt a lakást, amiben eddig ő lakik. A bérlő, mintán társadalmi állásánál fogva sem foglalta el a felajánlott lakást, a háztulajdonos a lakást kiadta a bevallott 20 pengős

adóalap kétszereséért, vagyis 40 pengőért. A kormányrendeletnek éppen az volt a célja, hogy a lakók érdekeit védje, éppen azért ezek a kétségbeesett bérlők jogvédelemért a bírósághoz fordultak és tömegesen fogják a panasziratokat benyújtani.

A tárgyi-lagos kedvéért meg kell említeni, hogy a háztulajdonosok nagyobb része távoltartja magát ezektől a túlkapásoktól. A lakásfelmondást korlátozó rendelet pontosan nem állapítja meg, melyek azok az esetek, amikor a háztulajdonos felmondhat a bérlőknek. Ez eddig tisztázatlan jogkérdés, amit a bíróság fog eldönteni. Eddig ebben az ügyekben bírói gyakorlat még nincs.

A felmondott bérlők kétségbeesését a rendkívüli viszonyok miatt meg lehet érteni és felhívjuk illetékes körök figyelmét, nem lenne-e helyes a már kiadott rendeletet egy pótrendelettel ellátni, amely irányítást adna, hogy a háztulajdonos a lakásokat cserélheti-e és nem-e üzérkedés az, hogy az adóalap kétszereséért kínálják fel az eddigi bérlőnek azt a lakást, amiből a háztulajdonos akar kiköltözni. A háztulajdonos eddig szabadon gyakorolhatta felmondási jogát, ha a házában levő lakásra volt szüksége. Ilyen rendkívüli időkben régi bérlőket egyszerre kitenni talán még sem volna szabad.

A közvetett adók felemelése és ezek áthárítására vonatkozó szabályok

Vasárnap délelőtt féltíz órakor fontos értekezlet lesz a Kereskedő Társulat dísztermében.

A közvetett adók emeléséről szóló rendeletek a Hivatalos Lap május 9-iki számában jelentek meg. Ezzel kapcsolatban igen fontos kérdések merültek fel az árellenőrzés szempontjából. Május 11-én dr. Kacsóh Bálint az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa „Az új pénzügyi intézkedések és az árpolitika” címen a rádióban előadást is tartott erről a kérdésről.

A Kereskedő Társulat elnöksége úgy látta, hogy a kereskedővilágban ezen kérdésben még mindig nagy a tájékozatlanság. Ezért a május hó 16-án ezen tárgyban a Kereskedő Társulatnál Rontsek László alelnök elnöksége mellett megtartott szűkebbkörű értekezlet elhatározta azt, hogy a kereskedővilág tájékoztatása érdekében vasárnap, május hó 19-én, délelőtt féltíz órai kezdettel a Kereskedő Társulat dísztermében nagy értekezletet tart, melynek tárgya felvilágosításadás a kereskedők részére arról, hogy a közvetett adók emelésének áthárítása tekintetében milyen szabályokat kell a kereskedőknek szem előtt tartaniuk.

Az értekezleten az Árkormánybiztoság kiküldöttje is előreláthatóan meg fog jelenni.

A Kereskedő Társulat elnöksége felhívja a kereskedők figyelmét erre a rendkívül fontos értekezletre és kéri, hogy a kereskedők saját érdekükben mentől nagyobb számban jelenjenek meg.

Horthy István és Varga József miniszter a debreceni repülőnapon

A Debreceni Repülő Club június 16-án repülőnap keretében avatja fel a nyulási polgári repülőteret. A repülőnapra a budapesti Műegyetemi AFC, MAV Testvériség és BSZKRT repülőcsoportjai jelentettek be részvételüket, vidékről pedig a szolnoki, szentesi és kassai Repülő Clubok indulnak.

A repülőnapra Debrecenbe érkezik Horthy István, a Nemzeti Repülő Alap és Magyar Aero Szövetség elnöke, aki a repülőteret átveszi. Megérkezik a repülőnapra Varga József kereskedelemügyi miniszter is. A Repülő Club a repülőnapkal kapcsolatban június 15-16-17. napján nagyszabású kiállítást rendez.

Az óvónők kényszerszünetek idején más szociális munkát végeznek

A közönségi iskolások felügyelőbizottsága dr. Balogh Sándor főjegyző elnöklésével ülést tartott, melyen elfogadták a Mikepécsi úti I. sz. gazdasági népiskola 1939. évi számadását és 1941. évi költségvetés-tervezetét. Megállapította a bizottság a vizsgák időpontját június hó 8-ikában. Tudomásul vették a belügyminiszter rendeletét, mely szerint az óvónők kényszerszünetek idején más szociális munkát foglalkoztathatók a tisztifőorvos által kijelölt beosztásban.

Ugyancsak ülést tartott dr. Balogh Sándor főjegyző elnöklésével a tanyai iskolák gondnoksága és elfogadta az 1941. évi költségvetés-tervezetét. Tudomásul vette a gondnokság az iskolák karbantartásával tett előző intézkedéseket és intézkedett a folyó évben végrehajtásra kerülő nagyszabású karbantartási munkálatok (meszelés, mázolás, ajtó-ablakjavítások, új padok készítése stb.) vállaltbaadása iránt. Megállapították a tanyai iskolák évről-évről vizsgáinak idejét június 10-17-én.

Nagyszabású nyaralattási akciók, cserkésztaborozás a testvérközségekben

Dr. Balogh Sándor jegyző, dr. Kupinszky Sándor tanácsnok és vitéz Szegedy Gyula a Világítási Vállalat vezérigazgatója háromnapos szemlélt tartottak Debrecen város testvérközségeiben. Hivatalos útjuk során tisztelgő látogatást tettek az éppen Ökörmezőn tartózkodó Ilinczy Sándor nagyprepost, felsőházi tagnál, a kárpátaljai kormánybiztoság főtanácsadójánál, valamint Marina Gyula miniszteri tanácsosnál a kormánybiztoság kulturális tanácsadójánál. Dr. Balogh Sándor kultúratanácsnoknak Ilinczy Sándor ígéretet is tett, hogy közösen Debrecenbe jön a város meglekintésére.

A szemle alkalmával elhatározást nyert, hogy a Világítási Vállalat alkalmazottainak gyermekeiből álló 70 tagú csoport július 1-től nyaralásra megy Ökörmezőre, ahol a polgári iskola helyiségében nyer elhelyezést. Debrecenből 30 szegényesorsú leánygyermeket visznek nyaralni Alsószineverre, míg a nyár folyamán a négy testvérközségből két turnusban 45-45 fiút és leányt hoznak Debrecenbe, a Nagyerdőre nyaralni.

A városi főtisztviselőkkel együtt ment a testvérközségekbe dr. Kornyai Sándor tanár a ref. főgimnázium cserkészcsapatának parancsnoka és Nagy Miklós tanár a piarista gimnázium cserkészcsapatának parancsnoka, akik elhatározták, hogy a nyár folyamán a Talabor felső völgyében Felsőszinever mellett tartják cserkész táborukat. Értésülésünk szerint leventetáborozás is lesz a testvérközségekben.

— A gyanus külföldieket Új-Zealandban is internálták és erős őrizet alatt tartják.

A Népszövetség Franciaországba költözik

A várható és esetleg bekövetkezhető események fejleményeire tekintettel a Népszövetség hozzáfogott irattárának és személyzetének biztosításához. Az irattárat egy részét vonatra tették és valószínűleg egy középfranciaországi városba szállították és ideiglenesen ideköltözik a Népszövetség személyzete is.

A nemzeti ujjászületés arcvonalához csatlakoznak a romániai németek

Bukaresti jelentés szerint a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának temesvári gyűlésén bejelentették, hogy a német kisebbség lelkesedéssel csatlakozott az ujjászületés arcvonalához. A román kisebbségi miniszter megköszönte a németek csatlakozását és kijelentette, hogy a német kisebbség — reméli — sorsdöntő pillanatokban kitart a románság mellett.

Batáviába költöztek a holland világcégek

A holland világcégek, főleg a bankok, hajózási vállalatok, biztosítók központjait Hagából Batáviába helyezték át. Ertesítették ügyfeleiket, hogy a központ egyelőre Batáviában működik. A holland királyi petróleumtársaság központját Curacaoba helyezték át.

970 millió dollárt fordít az USA hadfelszerelésre

Az európai események következtében az USA nemzetvédelmi kérdései előterbe kerültek s ennek során egész sereg új intézkedést határoztak el. Az amerikai repülőgépgyárak egy év leforgása alatt 17.000 gépet tudnak majd gyártani. Illetékes körök jelentése szerint Roosevelt 726 millió dollárt engedélyez a hadsereg s 250 milliót a haditengerészet számára.

A vizsgálóbíró letartóztatta Vince Jánost

Beszármoltunk már arról, hogy a esendőrség a Kishegyesi úti mezőőr megölésének gyanúja miatt őrizetbe vette Vince János löcsiszárt, akinek a közelben van a kunyhója. Vince tagadta, hogy ő követte volna el a bűncselekményt.

A vizsgálóbíró, Zsögöd Jenő pénteken délelőtt hallgatta ki és letartóztatásba helyezte a tagadásban lévő löcsiszárt, mert úgy találta, hogy alaposan gyanúsítható a mezőőr leütésével.

Mikor közszükségleti cikk a cipő?

A közszükségleti cikkek fogalma tekintetében köztudomású, hogy rendkívül sok vitás kérdés merülhet fel. Az érdekképviseletet azt kéri az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosától, hogy a közszükségleti cikkek fogalmát, illetve jegyzékét állapítsa meg. Ez azonban még a mai napig nem történt meg. Adott esetben az Árkormánybiztos dönti azt el, hogy valamely cikk közszükségleti cikk-e vagy sem?

Most felmerült az a kérdés, hogy a cipő mely esetben közszükségleti cikk? E kérdést a kereskedelmi és iparkamara döntés végett az Árkormánybiztos Ur elé terjesztette:

Az egyik felfogás szerint, mely a leghelyesebb, minden lábbeli közszükségleti cikk, amely nem különleges alkalmakra, vagy használatra van szánva. Eszerint nem közszükségleti cikk a bál-, a lakk-, a hegy-mászó-, football, vadász- vagy sícipő.

Az Árkormánybiztos döntéséről a kamara az érdekelteket értesíteni fogja.

— Száz olasz diák jelentkezett a hadseregbe. Az egyik nápolyi hajógyárban száz diák hajógyártó tanfolyamon vett részt. Most felajánlották szolgálataikat a haditengerészetnél.

Góth László jószágigazgató agyonlőtte magát

Nyiregyházi jelentés számol be arról a tragikus öngyilkosságról, amely Nyirbátorban történt. A nyirbátói Mándy uradalom jószágigazgatója, Góth László kormányfőtanácsos 56 éves korában agyonlőtte magát. Góth László jelentős szerepet játszott Szabolcs megye közéletében és politikai életében. Feleségét és egyetlen leányát elküldötte hazulról és távollétükben az ágya-

banfekve lőtte magát agyon pisztolyával. Góth László szívbeteg volt, az utóbbi időben többször kapott szívrohamot és valószínűleg tartják, hogy betegsége kényszerítette végzetes tettének elkövetésére. Góth László hosszú esztendővel ezelőtt kikeresztelkedett, de attól tartott, hogy az új földbirtoktörvény következtében tekintélyes földjét kisajátíttják.

A cserkészkerület nagyarányu hadijátékot rendez a hadházi erdőben

Cserkésznap, zászlóavatás

A VI. cserkészkerület a nagysiker mellett lezajlott őszevetői tábor megrendezésével és az eredményes légoltalmi tanfolyamokkal még nem tekintí befejezettnek a nyári táborozás előtti munkát, hanem tovább fáradozik azon, hogy a végzett munka tényleg teljes legyen. Eppen ezért még a májusvégi és június eleji napokra is nagyszabású eseményeket iktatott programjába, amelyekkel cserkészeknek gyakorlati képzettségét még jobban ki akarja fejleszteni és előre vinni a teljes tökéletesség felé.

Május 25—26-án a kerület összes cserkészeinek részvételével az eddigieknél jóval nagyobb arányú hadijátékot rendez a hadházi erdőben, amelynek keretében cserkészeink bizonyosságot tehetnek eddigi gyakorlati tudásuknak alaposságáról és ékes tanúbizonyságot tehetnek leleményességüknek, talpraesetségüknek.

A hónap utolsó napján, 31-én pedig a DEAC sportpályán nagyszabású ke-

rületi sportverseny kerül majd lebonyolításra, amelyen szintén részt fognak venni a kerület legjobb sportoló cserkészei.

A sportversenyt követően június 1—2-án rendezi meg a VI. kerület cserkésznapját, amelynek programját a vezetőség már teljes mértékben és minden részleteiben elkészítette. A kerületi nap keretében avatja fel a kerület új zászlóját, amely mint ismeretes, már a jó néhány hónapja elkészült, de a közbejött rendkívüli helyzetek miatt — bár avatása több ízben ki volt tűzve — elmaradt.

A kerületi nap műsorán szerepel tisztúj gyűlés, közös vacsora az Angol Királynő éttermében, zenés takaródó és ébresztő, díszemle és végül bemutató a Cserkészparkban, majd táborláz. A rendezőség mindent elkövet, hogy a cserkésznap a Tiszántúl fővárosához méltó eredményt mutasson fel.

A holland külügyminiszter szerint sem a holland kormány, sem az ország nem kapitulált

Páris, november 16. A Havas Iroda jelentése szerint Van Kleffens holland külügyminiszter fogadta a francia sajtó képviselőit és nyilatkozott előlük a legutóbbi napok eseményeiről.

Elmondta, hogy péntekre virradó éjszaka a németek mágneses aknákat helyeztek el a holland folyók torkolatában, kikötőiben, majd hajnalban a német légi haderő gépei elszálltak holland területek felett.

Elismeréssel szól Van Kleffens a holland lakosság bátorságáról és a holland csapatok teljesítményéről.

Tekintettel a holland hadsereget ért súlyos vesztesége, a vezénylő tábor-

nok úgy ítélte meg a helyzetet, hogy az ellenállás folytatása az országnak ebben a részében eredménytelen és parancsot adott a tüzelés beszüntetésére, míg az ország többi részében, nevezetesen Zeelandban a küzdelem tovább folyik.

Hangozlatta a külügyminiszter, hogy sem a kormány, — beleértve az államfőt, — sem maga az ország nem kapitulált.

A hozzá intézett kérdésekre Kleffens Holland-Indiával kapcsolatban kijelentette, hogy Japán magatartása nem ad okot nyugtalanságra. (MTI)

A három kis állam uralkodói

VILMA, HOLLANDIA KIRÁLYNŐJE.

Hollandia királynőjének neve Vilma Heléna Paulina Mária, III. Vilmos németalföldi király leánya, annak második házasságából Emma waldecki hercegnővel. Vilma királynő 1880 augusztus 31-én született Hagában tehát ebben az évben lesz hatvan éves. Atyjának a halála után 1890 november 23-án, tizéves korában lépett a trónra és 1898 augusztus 31-ig anyjának gyámsága alatt volt. 1901 február 8-án ment nőül Henrik mecklenburg-schweringi herceghez, II. Frigyes Ferenc legifjabb fiához. E házasságból született Julianna trónörökös nő 1909 április 30-án. A trónörökös nő most múlt 31 éves. A trónörökös nő férje Joachim mecklenburgi herceg. A házaspárnak egy leánygyermek van, aki a múlt évben született.

III. LIPÓT, BELGA KIRÁLY.

III. Lipót belga király 1901-ben született, most 39 éves. Egyike a legfiatalabb európai uralkodóknak. 1934-ben, hat évvel ezelőtt lépett trónra, atyjának I. Albert belga királynak tragikus halála után. I. Albert Fülöp flandriai gróf volt a fia, aki 1909-től uralkodott. Hegymászó szenvedélyének lett az ildozata 1934 február 17-én Namur mellett. Albert király gyermekeit a lehető legmodernebb és legdemokratikusabb szellemben nevelte. Mária José hercegnő Firenzében nevelkedett, ahol 1930 évben Umberto olasz trónörökös felesége lett. Károly, Flandria grófia. Albert

király másodszületett fia, az angol haditengerészetnél szolgált. A 33 éves korában belga trónra került Lipót trónörökösét a franciák nevelték. A nevelést Mercier bíbornok, Belgium híres főpapja vezette. Katonai kiképzését építészeti mint atyja, francia akadémian nyerte. Politikailag Jasper volt külügyminiszter volt az oktatója. III. Lipót 1926 novemberében kötött házasságot Asztrid svéd királyi hercegnővel. 1927 októberében a trónörökös párnak leánya 1930-ban pedig fia született. Ez a belga trónörökös, aki a kereszttségben a Balduin nevet kapta.

LUXEMBURG NAGYHERCEGE

Luxemburg fejedelemség 1842—1919 évig Németországgal posta- és vámunióban állott. Mikor III Vilmosmal 1890 november 23-án az Oránia-Nassau-ház németalföldi ága kihalt, Luxemburghan Adolf, Nassau volt hercege lépett a trónra, míláltal Németalfölddel a perszonálunió véget ért. Fiával, Vilmosmal 1912 február 25-én kihalt ennek a háznak a férfiága és az öröklési törvény alapján 1907 július 16-án Vilmos legidősebb leánya, Mária Adelheid vette át a kormányzást. Ez 1919-ben leköszönt, nőre hűga Charlotte vette át a kormányzást, aki férjhez ment Félix Bourbon párnai herceghez s az megkapta a Luxemburg hercegi címet. Az ő fiúk János nagyherceg, aki 1921 január 5-én született. Most 3 a kis Luxemburg fejedelem.

Feloldották a balassagyarmati szlovák határzárt

Balassagyarmat, május 16. A szlovák hatóságok a Balassagyarmat környékén a részükre elrendelt határzárt feloldották. A kettős birtokosok a határ mentén fekvő földjeiket kölcsönösen és zavartalanul művelhetik.

Református lelkésznek konferenciája

A tegnapi napon végetérték a nyilvános női konferenciák és egy zártkörű, csak lelkésznek részére tartott konferencia. Ihletett lélekkel, gazdag tapasztalatokkal áldott előadók tanítása és sok értékes „hozzászólás” hangzott el a testvéri együttérzés bizalmas légkörében, mely feledhetetlen eseményt jelent a jelenlevő női tábor számára.

Eleven színes és bensőséges volt minden előadás és hozzászólás. Tanító és építő erejű, élő belmissziói munka. Az egybegyűlt közönség őszinte hálás szívvel köszönte meg a konferencia megtartását és elhatározták, hogy évenként két konferenciát rendeznek. Ez évben novemberben lesz ismét konferencia.

A konferencia második napja közénekkel vette kezdetét, imádkozott és megnyitót mondott dr. Szász Imréné. Előadásokat tartottak Ungváry Erzsébet diakonissza testvér, a Ref. Női Tábor konventi titkára és dr. Ferenczy Károlyné. Imát mondott Bagdy Dánielné és záróbeszédet dr. Szász Imréné. Ezután aktuális megbeszélések következtek. A délutáni program során közénék után Kovács Józsefné mondott imát, Csik Vilma és Ungváry Erzsébet újabb előadása után a konferenciát imával bezárta dr. Danesházy Sándorné.

Magyar táj és népismeret a középiskolákban

A Református Gimnázium Önképző-körének nyilvános ülése.

Az utóbbi években egyre nagyobb népszerűsége lett szert a magyarságtudató munka. A magyar föld és népe, a magyar falu problémái kerültek az érdeklődés előterébe. Mindenki előtt világos, hogy milyen életbevágóan fontos ennek az ismerete. Nem zárkozhatik el előle az iskola sem. A közoktatásügyi miniszter ezért felhívta az év folyamán az iskolák figyelmét a táj- és népkutatás munka megindítására. A Református Kollégium Gimnáziumában is megindult e munka dr. Végh József tanár vezetésével az Önképzőkör külön szakosztálya keretében. A Táj- és Népkutatás Szakosztály eddigi működéséről számol be gazdag és változatos műsorral a Kollégium dísztermében ma d. u. 5 órakor kezdődő nyilvános ülésén.

Sem belépődíj, sem műsormegváltás nincs. A magyar népkutatás és a nevelésügy iránt érdeklődők figyelmét ezúton is felhívjuk a nagysikerűnek ígérkező bemutató ülésre.

Franciaország tokiói nagykövete felkereste Arila külügyminisztert és Holland-Indiára vonatkozólag megnyújtató kirendetéseket tett.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-89. Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
 nap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 17—18-ig, reggel 8-tól reggel 8 óráig:
 „Kigyó” Piac ucca 31., telefon: 30-95.
 „Tisza”, Péterfia ucca 61., telefon: 24-52. szám. — „Csillag”, Árpád-tér 1. sz., telefon: 29-32. — „Szent háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14., telefon: 17-09. — „Mátyás király”, Nyílástelep, Vámospécsi út 16., szám, telefon: 13-83. szám.

Valami fáj...

Zong a tavaszi láz, a lengő.	Vár a kislány kacaja csengő.
Zug a hűvös, bódító szellő.	S fáj a szívem, e borús merengő. Seregély László.

— Vidéki napilap azonnali belépésre keres újságíró-gyakornokot. Havi kezdő fizetés kilencven pengő. Az állás nyugdíjosultsággal egybekötött. Érettségizett, keresztény, magyar állampolgársággal bíró fiatal emberek ajánlata vehető figyelembe. Írásbeli ajánlatok „Komoly életpályá” jellegre a „Debrecen” kiadóhivatalába adandók be.

— **Presbiteri konferenciát tart** a debreceni református egyház május 23-án délután öt órakor a Kistemplomban. A presbiteri konferencia tárgysorozatának megnyitásként áhítatot tart Mezey Béla lelkipésztor, a konferenciát megnyitja D. dr Révész Imre püspök, a református sajtószövetség szükségességét és tervét ismerteti Kovács József lelkipásztor.

— **Cserkészszülői értekezlet.** A debreceni református gimnázium 172. sz. Erő cserkészcsapata szombaton délután 4 órakor az intézet cserkészotthonában cserkészszülői értekezletet tart. Tárgy: Időszerű cserkészkérdések és a parancsnok beszámolója a felsőzsinovéri tábor-szemrevételezési úttjáról. A cserkészszülőket cserkészszülettel várja a parancsnokság.

— **Turul-est a Máv. műhelytelepen.** Szombaton este 8 órai kezdettel táncécal egybekötött műsoros „Turul-estet” rendez a Turul szövetség Áttila B. E. a műhelyi Egyetértés színháztermében. A kitűnő műsorral összeállított estén sok ismert művész lép fel, kik között nem kisebb nevek szerepelnek, mint Bakó József a nagyszerű baritonista, Szabó László, aki a napokban sikerrel énekelt próbát az Operaházban, Abel János, a kitűnő táncos, László Aranka stb., stb. — mind zálogai a biztos sikernek. A nagy érdeklődést váró tekintettel ajánlatos a jegyekről előzetesen gondoskodni a helyszínen, vagy a Turul szövetség-nél.

— **Vasutasok lelkigyakorlata.** Debrecen katólikus vasutas társasága május 16., 17. és 18-án triduumot tart a Szent Anna uccai plebániá templomban. A szentbeszédet este 7 órai kezdettel Láng Pál pápai kamarás ír tartja. A Triduumot szent gyónás és Szt. Háromság, vasárnap, 19-én reggel 7 órai szentmise alatt közös szentáldozás fejezi be. Az érdeklődésből ítélve a tényleges és nyugdíjas vasutasok teljesen meg fogják tölteni a Szent Anna uccai templomot.

— **A Debreceni Repülő Club** felhívja a jelentkezőket, hogy május 25-ig öt pengő befizetése mellett orvosi vizsgálatra jelentkezzenek.

— **A pesti kutyaszépségek és kutyadallalok** felvonulásáról ír rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Debrecenben leírta száma. Ára csak 14 f.

Jégverés előtt biztosítsa vetését!

Ellopott 2300 pengőt egy érettségizett fiatalember

A sárrétudvari csendőrség jelentése szerint a községben dr Mussbeck Mihály orvos lakásából elloptak 2300 pengőt és a lopást Földesi István érettségizett fiatalember követte el. A jelentésből kiderül, hogy a fiatalember, akinek apja jómódú gazdálkodó, igen költséges életet folytatott és autót tartott. A költséges szórakozáshoz pénzre volt szüksége és azért követte el a lopást. Az orvos házában többször megtfordult és látta, hogy hol tartja a pénzt. Lemásolta a szekrény kulcsát és annak a ládikónak a kulcsmintáját is sikerült megszerezni, melyben a pénz volt. Egy olyan időben, amikor az orvos házában nem volt senki, belopódzott és a kulcsok segítségével kivett egy csomó bankót. Zsebébe tette és haza osont. A pénzt a lakásán a mestergerendára rejtette el. A nyomozás során többben mondták a csendőröknek, hogy az orvos házában közelében csak a fiatalembert látták nagy sietve haladni. A kihallgatás folyamán először tagadni próbált, de később beismerte, hogy ő követte el a lopást. Csak 200—300 pengőre volt szüksége, hogy sürgős adósságait kifizesse. Nem is akart többet elvinni, de a nagy sietésben több bankó akadt a kezébe, amikor a ládikóba belemarkolt. A pénzt 120 pengő hiányával megtalálták a mestergerenda rejtékén, ahová elvette. A tolvajt őrizetbe vették.

A hivatalos vizsgálat is megállapította, hogy villámcsapás okozta a kismacsi tüzet

Beszámoltunk arról a hatalmas tüzről, mely pénteken éjszaka támadt a kismacsi Dragotta-tanyán, amely most Hadházy Zsigmond nyugalmazott főispán tulajdona. A tűz három hatalmas dohányzást és több gazdasági épületet égetett el s a lángoknak áldozatul esett kilenc sertés és sok baromfi is.

A tűzvizsgálatot tegnap tartotta meg a helyszínen kiszállt bizottság. Megállapítást nyert, hogy a tűz oka kétségtelenül villámcsapás volt. A gyújtó villámot maga a józsa csendőrőrs vezetője, Salamon törzsermester is látta, amint lecsapott, utána sötéttség támadt és néhány perc múlva már fellobbant a dohányzást puszító hatalmas láng. Megállapította a bizottság, hogy a kár 91.000 pengő s az épület 20.000 pengőre volt biztosítva. A gyújtogatás a csendőrség megállapítása szerint is teljesen kizárt.

Ősi arany ékszer talált szántás közben egy gazdálkodó

Nem szolgáltatta be eljárás indult ellene.

Ősi arany ékszereket talált szántás közben a földjén id. Vágó Lajos hajdúánási gazdálkodó. Az aranyat eltette és csak akkor vette elő, mikor a fia házasságot készült. Elvitte a tört aranyat Ungár Dezső nánási ékszerészhez, aki szerint az arany csak 34 gram volt. A gazdálkodó ellen megindult az eljárás, mert a talált aranyat nem szolgáltatta be a hatóságoknak és az ékszerész ellen orgazdaság miatt. A debreceni törvényszéken dr Jankovich Jenő elé kerültek a vádlottak. Az öreg gazda arra hivatkozott, hogy ő már hét esztendővel ezelőtt találta és azóta a lakásán tartogatta az aranyat és úgy tudta, hogy az a sajátja lett, mivelhogy a saját földjén találta. A bíróság elnapolta a gyalást annak tisztázására, hogy mikor került ki a földből az arany.

— **Az Olasz Kultúrintézet** eredményes évi munkáját szép ünnepség keretében óhajta zárni. Ezért az intézet hatvan n. u. 2. alatti helyiségben szombaton d. u. 6 órakor rendezi a záró ünnepséget. Az érdeklődőket várja az ezúton meghívja az igazgatóság.

— **A Kálvinisták Templomegyesülete** záró teadélutánját május 21-én délután 5 órakor tartja a Kollégium dísztermében.

— **Allandóan patkoltan kell tartani a lovakat és öszvéreket.** A honvédelmi miniszter rendelete értelmében minden három éves és ennél idősebb ló, vagy öszvér tulajdonosa honvédelmi szolgáltatásként történő igénybe vételre kijelölt lovakat, vagy öszvéreket elűző lábait március, április, május, továbbá augusztus, szeptember és október hónapokban allandóan patkolt állapotban köteles tartani.

— **A belga kormány a helyén maradó hivatalos közlés** szerint, Valamennyi tagja ezidőszent Brüsszelben tartózkodik.

— **Gázolás után elaludt a volán mellett** Pilisborosjenő mellett egy sofőr, aki eszméletlenségig ittas állapotban elütötte Horváth Antal 30 éves napszámost. Horváth koponyaalapi törést szenvedett.

— **Vilma holland királynő még a múlt héten felszólította Vilmos ex-császárt,** hogy a veszélyeztetett Doorn helyett válasszon más biztonságosabb helyet magának Hollandiában. Vilmos császár levélben köszönte meg a figyelmeztetést, de kijelentette, hogy az ajánlatot nem fogadhatja el, mert túl öreg már ahhoz, hogy a hurokoldás fardalmaitól kitégye magát.

— **Az osztályorsjáték húzásán** 10.000 pengőt nyert: 33046 39898 52564. 2000 pengőt nyert: 74810. 2000 pengőt nyert: 35216. 1000 pengőt nyert 13636. 500 pengőt nyert: 1316 32159 47998 54651 83594 85070 86568. 300 pengőt nyert: 4098 18966 28428 32509 34890 42303 45365 46314 55433 62879 63962 66294 79957. 200 pengőt nyert: 2394 9275 9642 11972 13411 16179 17375 20238 20636 21710 24601 27209 27575 28419 29742 31384 31951 33382 34448 35529 40223 45605 46407 47794 53826 55776 55910 57316 62720 67371 69230 70921 72826 79358 83271 84244 84244 84932 86022.

Szövetet? CABÁNYI. M. Piac u. 1.

— **Segítségét kapnak a tavaszi munka elvégzésére a bevonultak.** A földművelésügyi miniszter rendelkezett arról, hogy vonatkozólag s ennek alapján a kötelező munkasziget, ott, ahol erre szükség van, igénybevehető.

— **Egy százalékkal drágítja az adóemelése a kispolgári életet** — állapítja meg Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter egy érdekes cikkében.

— **Uj holland tengerészeti főparancsnok** kinevezéséről adott hírt a londoni holland követség. Közleménye szerint „Ofelége Hollandia királynője Vanderstad tábornokot nevezte ki a holland katonai tengerészeti erők főparancsnokává Zeeland tartományban.”

— **A Tolnai Világlapja** egy számának ára 20 fillér.

— **Jégkatasztrófa pusztított Szeged környékén.** 1000 hold szőlő és gyümölcsös termése teljesen elpusztult és 50 százalékos kár érte 1200 holdon a vetéseket is. A kár egymillió pengő.

— **Kifüstölték a méheket tavaly** Grósz Sámuel hajdúszomszoni kertjében levő kaptárakból és ellopták az ott talált méz-készletet. A csendőrség megállapította, hogy a mézlopást Somogyi Ferenc és négy társa követték el. A tolvajok esütörtökön délelőtt kerültek a debreceni törvényszék elé. A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság Somogyit 15 napi fogházra ítélte el. Társai 8—8 napi fogházbüntetést kaptak.

— **Az albumalakú Unnep** ezúttal is gazdag tárházat nyújtja a nívós és szórakoztató olvasnivalóknak, s a remek képeknek. Előfizetési ára negyedévre 2 pengő 40 fillér.

— **Felakasztotta magát egy 71 éves férfi.** Kovács István 71 éves földműves, téglavetői Torockó ucca 21 szám alatti lakos esütörtökön délelőtt tíz órakor lakásán öngyilkosságot követett el. Az idős férfi a szobamennyezet gerendájára felakasztotta magát. Negyedórával tettének elkövetése után családtagjai már rátaláltak és levágták a kötéltől, azonban az előhívott orvos már csak a beállt halált konstatalhatta. Kovács István az utóbbi időben sokat betegkedett és többször hangoztatta hozzátartozói előtt, hogy meguntta életét.

— **A városi zeneiskola** 21-én este 8 órakor tartja akadémiát növendékeivel Schubert, Schumann, Chopin, Brahms stb. műveiből összeállított romantikus hangversenyt. Jegyek ingyenesen igényelhetők.

— **Japánellenes tüntetéseket rendeztek Peruban.** A japán külügyminisztérium tiltakozást jelentett be.

— **Férges cseresznyét** nem lehet exportálni, de belföldön is rosszul értékesül. Ezideig ellene nem tudunk eredményes védekezni. „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma egyszerű és eredményes védekezési eljárást ismertet. Lapunkra hivatkozva kérjen ingyen mutatványszámot a kiadóhivataltól, Budapest, V. Vilmos császár út 76.

— **Az időjárás napokkal ezelőtt hűvösré fordult,** de a sarkvidéki hideg levegő, mely a lehülést okozta, lassanként enyhébbé alakul és ezzel sok esőzést, a Kárpátalján pedig sűrű havazást okozott. Losoneon nagy jégvihar volt és mogyoró-nagyságú jegek estek.

— **Kecskeméten tömegbicskázás történt** egyik táncmulatságon. A bálók közül 8 sebesült maradt a helyszínen.

— **Kanadában internáltak** 4000 külföldi állampolgárt.

— **Belgiumból egyre tömegesebben térnek haza a svájci állampolgárok.** Szerdán este többszázan lettek át a határt.

— **Az autóbusz elé lovakat fogtak** egy daniai városban, így oldják meg a benzinnel való takarékoskodás problémáját.

Hölgyfodrászat

lartós hullám, hajfestés, orvululás, manikűr
HORVATH úri és hölgyfodrászata
BIKA SZÁLLÓ, bejárat a hallból.

— **Az egyik budapesti áruházban** 30 méter selymet esavart a dereka köré Adam Béláné többszörösen büntetett tolvaj. A bíróság egy évi börtönrre ítélte el.

— **Elhagyták Rómát az angol és kanadai szemináriumi növendékek** és hazájukba utaztak.

— **Közlekednek az olasz óceánjárók.** A Conte di Savoia szerdán teljes utaslétszámmal elindult New-Yorkba.

— **Felláztak a Holland-Indiában internált németek.** Bonitaban csapatokat küldöttek megfélézősükre.

— **A református sajtóügy a Missziói Bizottság gyűlésén.** A debreceni ref. egyház Missziói Bizottsága május 20-án gyűlést tart az egyház tanácstermében. A gyűlés legfontosabb tárgyaként a református sajtóügy megbeszélése szerepel.

— **Gyanus körülmények között meghalt** egy debreceni munkás az Erzsébet ucca 22. szám alatti lakásán. Az első jelek szerint a munkásra rázuhant szal itás közben több bútor és úgy szenvedett halálos sérülést. Elrendelték a boncolást, melynek során azt állapították meg, hogy Mészáros János 45 éves munkás halálát nem sérülés, hanem általános vérmérgezés okozta. A temetési engedélyt az ügyészség megadta.

Színház, Film, Szórakozás

Színházi iroda jelentése:

Pénteken délután népies helyárral: **BUBUS**, Vaszary Gábor—Losonczy Dezső zenés vígjátéka kerül színpadra.

Pénteken este búcsúzik a színtársulat a nagysikerű „Zimberi zombori szép asszony” előadásával. Az elővétel után félve táblás ház fog búcsúzni kedvencitől.

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

BUCSU-EST LESZ a Zimberi zombori szép asszony mai előadása. A kitűnő Ihász-együttesnek úgyszólván minden tagja fellép a nagysikerű Erdélyi-operettben, mely a szezon folyamán ezúttal ötvenháromszor kerül előadásra. A debreceni közönség ebben a darabban szerette meg az Ihász-társulatot és ebben vesz búcsút tőlük.

Ihász Aladár direktor tegnap Kispestre utazott az első nyári állomás játékaik előkészítésére. A kiváló direktor hosszabb beszélgetést folytatott Kiss Ferencel, a Színházkamara elnökével, aki a jövőhéten szerdán Tökés Annával együtt Debrecenben szerepel a „Ki a harmadik” c. rendkívül sikerű Bogulics drámában. Ez a darab az idei szezon legnagyobb eseménye, 10 nappal ezelőtt mutatta be a budapesti Kamaraszínház és egyöntetű megállapítás szerint az utóbbi évek legjobb drámája. Külön érdekessége az előadásnak Tökés Anna első debreceni vendégszínháza.

A film világból

A **HUNGÁRIA** filmszínház a filmművészet egyik csodáját az „Örökké” című film temutatta be csütörtökön. A film meséje és a szereplők játéka lenyűgöző erővel ragadja meg a nézők lelkét. Merle Oberon a Laura, a Clivier a főszereplők és felejthetetlen alakításai kápráztatnak el. A film mátló kedve a legújabb híradókkal marad ma színen.

„Igen, vagy nem” ez lesz a Hunnia kényszerűsége után az első magyar film, amelyet egy-két hét múlva forgatni kezdenek Daróczi-Hunnia produkciójában. A főszerepeket Muráti Lilire, Szűrényi Évára, Jávor Pálra és Páger Antalra, a rendezést pedig Bánky Viktóra bízzák. Muráti Lilinek másfél éves születésnapja lesz az első filmje.

Párizs felült erkölcsi életét rajzolta meg a világháború utáni idők egyik legnagyobb sikert aratott „Párizsi lányok” című erkölcsregényében Marcel Prevost, a francia akadémia tagja. Most film készül a regényből, amelyben a háború utáni erkölcsök között össze a tradicionális, egészséges vidéki erkölcsökkel. Marie Bell, a „Táncrend” hősnője játsza a lélegzetelállítóan izgalmas film főszerepét megváltó művészi készséggel.

A Portugália és a Szentoszék között létrejött konkordátum első következményeként a „Dae Vicente de Fora” bíbornoki palotát az állam visszaadja az egyháznak.

Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje május hó 17—24-ig. Pénteken este a Deák Ferenc uccában 7 órakor, a Kápolnási uccában negyed 8 órakor, szombaton reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási uccában (ifjúsági) negyed 10, a Deák Ferenc uccában fél 11 órakor, délután a Kápolnási uccában ifjúsági fél 4 órakor, mindkét templomban 5 órakor, este 8.10 órakor. Köznap reggel negyed 7 este 7.45 órakor, vasárnap és csütörtökön este a Kápolnási uccában fél 8 órakor. Rabbiság.

Megszűnt iparok. Szikszai Aladár norbély. Fehér Ferenc fuvaros. Hász Ábrahám szatócs. Vántora István műszerész. Weismann Gyula festékárú. Nógrádi Pál Kovács. Cigler Ábrahám elnyomda. Fésüs Lajos ácsmester. Stamberger Pálné bőr és cipészkelekek Davidovits Márton mázó. Ifj. Temesvári István csizmadia. Rosenthal Pál Kovács. Glanz László liszt- és termény. Klein Sámuel téglá és cserépgyár. Mezőgazdasági és Ipari Kft. téglá stb. anyagok gyártása. Mezőgazdasági Termelő és Bérli Szövetkezet téglá és cserépgyártás. Biró László fehérenemű tisztítás közvetítése. Debreceni Iparosok és Kereskedők vas- és fémmű stb. Süskind Áron Ernő bőr stb. bizományban. Vámoscher Lajos nyersbőr stb. melléktermékek. Arany Bika Rt. építkezési, kihasználási vállalat.

Csalánlevél

és más gyógynövények bevétele a legmagasabb napi áron megkezdte

Dr Miklós

gyógynövény nagykereskedés
debreceni beváltóhelye

Hid ucca 16.

Gázgyár mellett. Tel.: 29-29.

A megcsökönyösödött barnaszörű szamar elgázolta tolvaját és elmenekült

Nem mindennapi lopási história került a debreceni rendőrség elé. Ifj. Kovács Imréné Bezerédi ucca 31 szám alatti lakos tegnap reggel feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Libakertben, Viola ucca 11. szám alatt levő kertészetük istállójából ismeretlen tettes ellopta barnaszörű szamarukat, mellyel a kertészet szállításait ellátják.

Előadta, hogy a szamara az istálló ajtaja be volt zárva és a tettes a melléképület ablakát betörve azon bemászott, belülről kinyitotta az ajtót és kivezette az állatot.

Alig egy órával a panasz megétele után a károsult visszament a rendőrségre és elmondta, hogy megkerült a csasi, mégpedig egészen érdekes módon. Mint a vizsgálat kiderítette, a tolvaj alighogy kivezette a szamarat a kertből az uccán az megcsökönyösödött és mikor a tolvaj erőszakkal rángatni kezdte, megvadult, tolvaját feldőntötte és elmenekült. A helyszínen vérvonokat is találtak, mely a tolvaj sérüléséből származhat. Az okos csasi aztán elment Neorsics kertészhöz, ahova máskor is szokott szállítani és az felismerve, hogy az Kovács Imréné tulajdona, hazá vezette az állatot. A nem mindennapi história pedig ad acta lételett a rendőrségen a megkerült csasi nevét meghazudtolóan okos viselkedésével együtt.

Rómában újabb tüntetéseket rendeztek a ennek során Sváje magatartása ellen is tüntettek. A római svájci követ tiltakozást jelentett be.

Az OTI debreceni kerületi választmányába a belügyminiszter Gáll Mihály kályhássegédet nevezte ki.

Az Apolló mozgószínház új igazgatója. Az Apolló mozgószínház Rt. igazgatósága Dr. Létay Ferencet, a debreceni Apolló mozi vezetőjét Budapestre helyezte át és a Híradó Filmszínházhoz osztotta be szolgáltatásait. Utódjául Balás (Böhm) Rezsőt bízta meg az Apolló vezetésével.

Debrecen, valahová Franciaországba szállították. Lilleből jelentik, hogy szerdán Dunakerke felől Lillén keresztül 78 polgári fogoly érkezett a belga bruggi fogházból egy nagy társas gépkocsin. A foglyok között volt Degrelle Leó, a belga rexista párt vezére, valamint két másik képviselő és más letartóztatott személyek, akiket délután tovább szállítottak „vaihova Franciaországba”.

Romániában havazik. Bukarestből jelentik: Falticenben szerdán este három óra hosszat havazott.

Pálinka helyett benzint ivott. „Igyék Isván egy kis pálinkát, jószívvel adom” — mondotta Szarvas Ferencné a mezőn dolgozó férjének. A férfi nagyot húzott az üvegből, mire észrevette, hogy benzint iszik. Az asszony a szolnoki törvényszék elé került egészségromlás vétsége miatt, mert férje súlyosan megbetegedett. Azzal védekezett, hogy csak tréfált, a törvényszék mégis 8 napi fogházra ítélte. Ma a tábla helybenhagyta ezt az ítéletet.

özv. Széll Istvánné,

szül. Kiss Orbán Erzsébet
ref. énekvezér özvegye, 80 éves korában elhunyt. Temetése szombaton öt órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, református egyház szertartása szerint. Gebauer cég rendezel.

Uj iparok. Makal Antal fodrász. Pozsonyi Gyuláné szatócs. Magdiés József helyi szekérfuvarozó. Ungvári József kelmepestő. Besenyi István üveges Mészáros Sándor cukrász. Ábrahám László hentes. Szigethy László helyi szekérfuvarozó. Tamás Imréné sz. Markó Róza élő- és művirág. Kontsek Kónél madrac adásvétele. Tamás Imréné sz. Markó Róza művirág és koszorú. Schaff Jozefa Ilona kifőzés. Seres János nyersbőr. Besenyi István porcellán üveg. háztartási és bazarárú. Szigethy László szeszecsalatok, bor, hűtő stb. Szigethy László papíráruk, nyomtatványok, rőfős- és rövidárú stb. Szigethy László vegyi cikkek, fűszer és gyarmatarúk és pótlanyagok stb.

Páris katonai parancsnoksága a körülményekre való tekintettel elrendelte, hogy az összes kávéházak, vendéglők, színházak és mozik éjjel tizenegy órakor zárjanak. A rendelet Párisra és a Szajna-tartományra szól.

SPORT

DVSC—DIMÁVAG MÉRKŐZÉS LESZ VASÁRNAP

A DVSC és DIMÁVAG közös meg- egyezéssel előhozta az Urnapján lejátszásra kerülő mérkőzését és így Diósgyőrben vasárnap kerül a fontos bajnoki mérkőzés lejátszásra. Magunk részéről nem tarjuk ezt szerencsés megoldásnak, mert ha a DVSC szabadnapos, akkor vasárnap játszhatna volna a DVSC II—P. MÁV rangadón első csapatából Gerét, Nagy Sándort és a fontos mérkőzésre meg- erősített együttesrel állt volna ki. Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy a DVSC NBB csapata, ha esetleg kiesne is, abban az esetben, ha második csapata bajnok lesz a keleti kerületben, ezzel visszajuthat az NBB-be. Tehát fontos a második csapatnak is minden mérkőzése. Azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy Keskeny sem valószínű, hogy súlyos sérüléséből már vasárnap rendbe jöjjön és könnyen gólzapporral kaphatnak ki Diósgyőrben a debreceni vasutasok. A DVSC egyébként tegnap délután erős edzést tartott és valószínűleg rendes csapatával játszhat Diósgyőrben. Egyedül Keskeny szereplése bizonytalan. A miniszteri biztos jóváhagyása még nem érkezett meg a mérkőzés elő- hozásával kapcsolatban, azonban az valószínű, hogy megjön.

Három vonalon mérkőzik a magyar csapat a románokkal vasárnap. Budapestben játszanak a nagy válogatottak és előzőleg az ifjúsági csapatok. Bukarestben pedig az utánpótlás csapata mérkőzik. A nagy válogatottnak már csak a belső harmasa kétes. Az utánpótlás csapata Kiss (Tóth) — Kiss (Hungária), Bánkúti, — Négyesi, Marosi, Pósa (Szödi) — Váradi, Serfőző, Jenőffy, Laczko, Tóth III. (Nagy) csapattal játszanak.

Nyíregyháza nehéz helyzetben van. Játékosainak nagyrésze szolgálatot teljesít, vagy sérült. Kovács, Pakot, Sárdi II. nem játszhatnak a sorra következő bajnoki mérkőzéseken.

Tóth és Balogh lötték a DEAC góljait a hétfői 2:6-os PEAC elleni főiskolai bajnoki mérkőzésen.

A Boeskaik megtorpanásit, gyengébb szereplését szakkörök az edzésiánnnyal magyarázzák. A fő baj az, hogy a csapat két városban lakik és a játékosok csak a mérkőzésen találkoznak.

A DTE atlétái vasárnap délelőtt 10 órakor válogató versenyt tartanak. Szó. vezető.

A Boeskaik vasárnap pihen. Tárgyalást folytattak barátságos mérkőzések- re, de ezek nem sikerültek.

1940 május 17., péntek 7

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

A gabonátözsde forgalma lecsendesedett. Búza, rozs és zab nem került a piacra. A magplacon szilárd a mák. A köles egy pengővel drágult.

Búza tiszavideki, felsőtiszal, dunatiszaközi, fejérmegyei, dunántúli, kisalföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25, rozs pestvidéki 16.60—16.85, rozs más 16.50 17.05, sörárpa kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85 sörárpa 20.60—20.85 takarmányárpa I-a 65—66 kg-os 18.60—18.85, középmínőségű 18.10—18.35, zab középmínőségű 20.90—21.15 tengeri 22.30—22.45 búzakarpa 14.90—15.10, — 8-as takarmányliszt 17.05—17.80 P.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A csütörtökön tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 3043 darab sertést. A vásári állományból angol húsertésfelhajtás 996 darab volt. Az irányzat változatlan. — Arak: szedett sertés I. 130—136 fillér, III. 98—118 fillér, exportzsír márkázott 190 fillér kilónként.

GYENGE AZ ECETFOGYASZTÁS

Az elmúlt hónapban huszonöt ecetgyári engedélyt vontak be, viszont 40 új engedélyt adtak ki, úgyhogy jelenleg 172 ecetgyár van üzemben Magyarországon. A gyárak egy évben 18 ezer hektoliter szeszből, 1400 vagon ecetet gyártanak. A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint az az év rosszul indult az ecetgyárosok részére, mert a hosszú tél elfogyasztotta a salátát és ezért a más években a salátaszekonkor felhasznált kétszáz vagonos fogyasztás lényegesen csökkent. A gyárosok most az uborka és paprika-szeszontól várják az ecetfogyasztás növekedését.

ad. 31.300. VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY. A téglavetői ovoda napközi ovodává való bővítése kapcsán a felmerülő bontási, föld, kőműves, beton, vasbeton, ács, bádogos, tetőfedő, asztalos, lakatos, mázó és üveges, vaszonredőny és villanyzerelő munkáinak vállalati úton való biztosítása céljából nyilvános versenytárgyalást hirdetek, mely munkákra külön-külön is lehet ajánlatot tenni. A munkák végrehajtásához szükséges költségek szabályszerűen biztosítva vannak. A munkanyertes vállalkozó a munkát az odaítéléstől számított nyolc napon belül megkezdí és azt hatvan nap alatt befejezni köteles. A közszállítási szabályzat előírásainak megfelelően kitöltött s összefűzött ajánlatok pecséttel ellátva „Ajánlat a téglavetői ovoda mellett építendő napközi otthon munkáira” felirattal zárt borítékban, 1940 évi június hó elsején délelőtt 10 óráig a városi közig. iktató hivatalba nyújtandók be. Az ajánlatok ugyanazon a napon délelőtt 11 órakor a városháza kistanács-termében fognak nyilvánosan felbontatni, amikor az ajánlattevők, vagy az igazolt megbízottak jelen lehetnek. A kiírási műveletek, valamint a jelen ívonatos hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási hirdetmény Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályában, Csapó ucca 35. II. emelet, 12. szobában díjtalanul beszerezhetők. A tervek ugyanott megtekinthetők. Debrecen, 1940 május hó 3. Dr. Kölesy Sándor sk., polgármester.

Hirdetmény. Felhívja a városi adó hivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy a házbérlőjében beállott változást május 20. napjáig — a jogkövetkezmények terhe mellett — jelentésk be. — A bejelentés az erre a célra szolgáló nyomtatványúrlapon történik, amelyet a városi adóhivatal kivetési ügyosztályában — I. emelet 37. számú szobában (feljárt a Sas uccai lépcsőházban) darabonként 6 filléres előállítási költség megtérítése mellett lehet beszerezni. — A kiállított és a bérlővel aláíratott bejelentési ív május hó 20. napjáig ugyanide nyújtandó be. Bejelentés tárgyát képezi minden, rendszerint bérbéadás útján hasznosított és az év április havában üresen nem állott béreltárgy, amelynek május havi, vagy évnegyvdi bére a novemberi bevallásban bevallott bértől akár bérengedmény, akár bére-emelés, vagy új bérbéadás folytán eltért. Nem képezik bejelentés tárgyát az év április havában üresen állott és ilyenek bejelentett béreltárgyak, va-

Amint azok a helységek, amelyek nem bérbeadás útján hasznosítottak, ideértve azt az esetet is ha a háztulajdonos valamely eddig bérbeadott lakásba költözik. Aki az évközi változás bejelentésére irányuló kötelezettségének május hó 20. napjáig nem tesz eleget, az előálló bércsökkenés folytán járó adóterítéshez való igényét elveszti. Ha oly évközi változás bejelentését mulasztja el, mely a beállott jövedelem

emelkedése folytán ternére előírt eredményezze, az a bejelentés elmulasztása miatt annyiszor 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal fog sújtani, ahány béreltárgynál a bejelentést elmulasztotta. Amennyiben a változások közül csupán a bércsökkenések nyerne bejelentést és a házbirtokos a bércemelkedés bejelentését elmulasztja, cselekménye adócsalásnak minősül. Városi adóhivatal.

Debreceni Helyi V. HIRDETMÉNY

Folyó hó 19-től, vasárnaptól, kezdve autóbussz vonalainkon az alábbi menetrendet léptetjük életbe:

I. Debrecen—Berettyóújfalú

1. Debrecen—Bikaszállodától indul: 7.25 órákor, 9.29, 12.20, 17.25 és 19.30 órákor. — 2. Berettyóújfalú pályaudvarra érkezik: 8.37, 10.42, 13.30, 18.50 és 20.58 órákor. — 3. Berettyóújfalú pályaudvartól indul: 6.30, 7.50, 9.09, 12.15 és 16.50 órákor. — 4. Debrecen—Bikaszállodához érkezik: 7.41, 8.27, 10.19, 13.25 és 18.10 órákor.
(Debrecenből 19.30 órákor s Berettyóújfalú pályaudvartól 7.50 órákor induló

autóbusszjárat Derecske—Hajdúszovátón át közlekedik.)

II. Berettyóújfalú—Komádi

1. Berettyóújfalú pályaudvartól indul: 13.44 és 19.22 órákor. — 2. Komádihoz érkezik: 15.04 és 20.43 órákor. — 3. Komádiról indul: 4.55 és 15.09 órákor. 4. Berettyóújfalú pályaudvarra érkezik: 6.18 és 16.29 órákor.

III. Debrecen—Földes

1. Debrecen MÁV pályaudvartól indul: 15.30 órákor. — 2. Földesre érkezik: 16.47 órákor. — Földesről indul: 6 órákor. — 4. Debrecen MÁV pályaudvarhoz érkezik 7.14 órákor. Az üzletgazgatóság.

APRÓHIRDETESEK

Házasság

Nőülne két szegény jóbarát. Komoly pincérlánnyal. 32, 35. „Szöke, barna” jellegre. Cím a kiadóban. Kalandornők kizárva. 1457

Nyomozó iroda

Gálcsy sikerei rendőrségi s évtizedes magán-gyakorlatán alapulnak. Méltányos díjazás, telefon: 28-72. szám, Zöldfa ucca 3. 1025 5. 25.

Alkalmazást nyer férfi

Fejőgulyást keresek, azonnali belépésre, lehetőleg nagy fiával Jelentkezni lehet: Fancsika 70. sz. Szigethy. 327 vv.

Gépközlelő fűtő, eszlésre felvételnél. Halász garnitúra eladó. Arany János u. 37. 1374

Jó munkás férfi fodrász segéd és egy hölgyfodrászleányt keres azonnali belépésre Ignáth Imre, H-Böszörmény Ujvárosi út 907 1367

Vidéki napilap azonnali belépésre keres újságíró-gyakornokot. Havi kezdőfizetés kilencven pengő. Az állás nyugdíjjogosultsággal egybekötött. Érettségizett keresztény, magyar állampolgársággal bíró fiatalemberek ajánlata vehető figyelembe. Írásbeli ajánlatok „Komoly életpálya” jellegű a „Debrecen” kiadóhivatalába adandók be.

Kocsinak fiatalember felvételnél, Csapó ucca 25. Bálint Sándornál. 432

Fiatall jómunkás fodrászsegéd felvételnél — Hatvan ucca 61. 1473

Elsőrendű nadrágszabót felveszek ifj. Bajkai János, Hunyadi u. 11. 1472

Fodrásztanuló lány és fiú felvételnél. Pelles, Varga ucca 30. 1470

Ügyes kifizető felvételnél, Fuhrmann szabóságban, Péterfia 21. 1468

Kocsist, gazdaságba, — komenciost keresek, Márton Kálmán ucca 52 Nvilastelen. 1460

Szabóságát ki e héten ajánlkozott, keresem, Kupferstein, Csapó u. 17. sz. 1450

Keresek egy jómunkás, szakképzett kerékpárto segédet, vagy felébe kiadnám egy jól bevált kerékpártó műhelyemet, régi és sok kuncsafttal bíró. Balmazújváros, özv. Jenei Mihályné, Nádudvari ucca 24. szám. 1449

16 éven aluli kifutófiút felveszek, Fahidi, — Simonffy ucca 6. 1448

Alkalmazást nyer nő

Gyakorlott gyors- s gépírókisasszony felvételnél. Cím a kiadóban 1042 vv. Ugyonköt, vagy férfit, magas jutalékra felveszek. Cím a kiadóban. 1425

Ügyes segeulány és tanuló felvételnél, Halász Lujza női szabó, Rákóczi ucca 28. 430

Gyakorlott varróleány, felvételnél, Piac ucca 49. I. emelet. 1474

Kimondottan intelligens katolikus nő és férfiak azonnali alkalmazást nyerhetnek. Cím: Gyurkovics, Ferenc József út 7. szám, I. emelet. 1471

Fodrásznő, aki vasodulál és manikűröz, vidékre azonnali belépésre felvételnél. Cím: Mester ucca 48. 1464

Gépirónót keres Brück ügyvéd, Piac ucca 77 sz. Jelentkezni délután 4—6 óráig. 1461

Szakácsnöt keresek, — Hatvan ucca 6. szám, II. emelet 6. 1453

Festőnöt, kezdőt és haladót, iparművészno keres. József kir herceg ucca 1. felemelet. 1444

Háztartási alkalmazott

3 és fél éves flucska mellé gyermekszerező fiatal leány azonnali felvételnél. Hüvelyes ucca 9. szám. 1456

Alkalmazást keres nő

Fiatalasszony állást keres övadákkal, Rákóczi ucca 64. jobbira első ajtó 1421

Intelligens leány fűszerüzletben jártas, emenne bárhova kiszolgálónak, vagy gyermek mellé nevelőnőnek, vidékre is. Cím a kiadóba. 1467

Ajánlat

Számos bajára meghozza a biztos gyógyulást különleges haszkötőim. Kiss Béláné, fűző, haszkötőüzeme, Kossuth ucca 59. szám. 607 5. 31.

Tűkgyártás, üveg csiszolás, hibás tűkrok újáöntése, előszoba, fürdőszoba tűkrok, autók üvegezése Sipkovits Béla, Nagyváradi ucca 15., telefon: 22-96. 255 5. 27

Harisnya szemfelszedést „Vitos” villanygéppel, s műstopolást és minden nemű kötött árúk javítását szakszerűen vállalom. Harisnyakötőde. Hatvan u. 17. 1691 5. 16

Három sláger a kirakatban, a többi az üzletben. Dr Révészné Hangya udvarban. 1798 5. 18

Férfi, női, gyermekcipőt legolcsóbban Okrös saját készítményű raktárabó” szerezhetik be Sas ucca 1. 1814 6. 20

Festés, cipőt, retikült, s borkabát, stb, villanygéppel festem. Nagy Károly. Batthyány ucca 10. sz. alatt. 1843 5. 20

Nyugagyak, vendégágyak, fürdőkádak, zománctűzhelyek, petroleumfűzők, szunyog hálók, permetezők, Nagy vasüzletében, csapókanyar. 350 5 28

Horgonyi fodrász, Szoboszlói út 4. Uj telefon-száma 10-75. 970 6. 7

Tűkrok csiszolását, újáöntését mintázott és vonalas matt üvegeket készíttessen Stefanskynál Arany János ucca 1. sz. alatt. 1989 5. 24.

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv

Villanykörte csere 20 f., tenniszütök, rádió, gramofonlemez, írógép, s varrógép. Vagyonmentő. Hunyadi u 22 163 5. 24.

Fehérnemű varrodámát áthelyeztem Széchenyi ucca 3. alól (Lengyel vegytisztító üzletből), Széchenyi ucca 14. alá, udvarban első ajtó. Szőnyi Sándorné 1234 5 19

Ciánostasson bizalommal a Csala ciánostó válalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. 838 7. 3.

Poloskairtást ciángázsal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 839 7. 3.

Hat pengőért délutáni ruhát 15-ért kabátot készít „Elit” szalon Rákóczi ucca 28. 1299 6. 12.

Női kalapok nagy választékban Arany kalap szalonban, Sas ucca 4. Alakított modell után 1.50-tól. 901 6. 5.

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szűcsék. 1308 11. 15

Kereslet

Legmagasabb

Árat fizet ha szőnyeget, dísztárgyat, régi bútort, régiséget stb azonnal és készpénzért el akarja adni. Petroleum-függőlámpa. Ingóság-közvetítő, ref. püspöki bérpalota, telefon: 11-99

Aranyat, ezüstöt, zálogjegyet, régiséget, magas áron vesz Pollák, Hatvan ucca 2. 1021 6. 9

Keresek feles szőlőt, — vagy gyümölcsöst, lakással. Cím: Bordán Mihály, Komlósi út 30. sz. alatt. 1458

Élelmiszer ital

Bor, kítűnő, zamatos 58 fillértől Weszpremy Zoltán termelőnél, Péterfia 30. szám. 1774 5. 17

A Tokaji borozó, Vár u. 2. sz. alól üzletét Csapó ucca 39. alól helyezte. Korlátlan it. Iméressel. Dobár. 989 5. 21

„Mega” borozóba kitűnő fajborok érkeztek öt éves asztali bor 70 fillér Csapó ucca 39. Dobárnál. 1411 5. 31

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finomkoszt a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Társ

Feles, vagy csendestársat keresek, Dózsauton épülő mújéggyáramhoz. Bővebbet a helyszínen. 1430

2000—3000 pengővel tehenészethez társ keresetnek. Cím a kiadóban van. 1446

Autó, motor, kerékpár

Eladó AJS gyátmányú, 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Autókarosszériák javítása, dukkózása, chromozás a Debreceni Vas-és Rézbútorgyárban. 1399 6. 10.

KERÉKPÁR olcsó és szakszerű javítása. Külsmő- és belső gumik, alkátrészek zománczolás s nikkelezés, Szalai műszerész, Hatvan ucca 17 Kerékpárkölcsönzés. 671 6. 15

Csepel 100-as segédmotor eladó. Molnár műszerész, Csapó ucca 30. szám alatt. 499

Bútor

Háló, ebédlők, kombinált szekrények, reklám konyhaberendezések eladó. Bútormagazin Széchenyi u. 6. 1234 7. 5.

Hálószobák, ebédlők, s kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorgyárában. Jó minőség, előnyös árak. Részletre is. Hunyadi ucca 2. szám alatt. 1695 6. 15

Kiadó lakás egyszobás

Uccal szoba, konyha, nyugdíjas öregpár részére. július elsejére kiadó. Gólya ucca 10. 1459

Kiadó lakás háromszobás

Hatvan ucca 18. alatti 3 szobás, komfortos lakás azonnal kiadó. Megtekinthető délután 3—4 óráig. 1361

Lakást keres

Három, vagy négyszobás, lehetőleg földszintes lakást, augusztus hó elsejére keresek, esetleg házat bérelnék a belvárosban. Közvetítőt, vagy házfelügyelőt díjazok. Cím a kiadóban. 1036

Keresek a Méliusz-tér közelében egy különb-járatú egyszerű kis bútorozott szobát. Cím a kiadóban. 1466

Butorozott szoba

Csinosan butorozott kis szoba kiadó, Gólya ucca 8. szám. 1234

Butorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Kossuth u. 39. kerestépfület 1419

Kiadó 2 uccal szoba bútorral, vagy bútor nélkül, konyha és fürdőszoba használattal, József kir. herceg ucca 6. 1442

Vegyes

Pünkösdi vasárnap Vig-színház előadása alatt már általam ismert egyén elvitte az ernyőm Kérem sürgősen leadni villanytelepi kapushoz. 1447

6—8 mázsa krumpilhéja dísznövényekre alkalmas, napon eladó. Honvédtemető u. 29. 424

Ingóságvétele

Veszek asztali tornyos tűzhelyet, kályhát, tetőbádogot, Csapó ucca 87. lakatos 1009 6. 8.

Pékteknőt, jó állapotban levőt vennék, Deutsch sütőde, Széchenyi ucca 49. szám. 1463

Ingóság eladás

Amerikai portable frógép eladó. Ára 140 P. — Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1234

Gyönyörű magyar perzsák, igazgyöngy, férfi, női ruhák eladók, törvénytisztek, igazgatóné. 428

Ajtók, ablakok, vasredőnyök, bontásból olcsón eladók. Kossuth u. 49 asztalosműhely. 1469

Leánderek, rózsaszínű s jókárban levő ládákban eladók. Honvédtemető ucca 6. 1454

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró, hasított akácból hazaszállítva kapható Vágó tűzfakereskedésében a Margit fürdőnél, Telefon: 10-24. 186 5. 26.

Eladó házhely

Eladó Bihari-telep, Búd ucca 6. számú házhely. Értekezni: Tegláskert-Balaton ucca 66. 1427

Eladó ház

Szappanos ucca 12. sz. ház, ötszobás, kétszobás nagy istálló, kocsiszin, mosóház, kamara, al-pincéze eladó. Értekezni: Bethlen ucca 30. szám alatt. 1417

Adómentes ház, Árpádtér mellett eladó. 8000 pengőért, vagy tanyás birtokkal cserélhető. Cím a kiadóban. 1428

Jövedelmező ház, nagy telekkel eladó, földdel cserélhető, Rákóczi u. 19. sz. 313 5. 28.

Eladó egy szoba, konyha, adómentes ház. — Csapókert, Aulich ucca 3. szám. 1465

Eladó Tőhötöm ucca 52. számú családi ház. Két szoba, veranda, szőlő és gyümölcsös, fürdőszoba. Értekezni: Széchenyi ucca 81. szám, 900 négy szögöl. 1462

Földbérlet

204 kat. hold föld bérbeadó, hortobágyi csárda mellett. Kintűnő feltételek. Értekezni: Debrecen, Batthyány ucca 6. Németh. 1234 vv.

Eladó föld

Eladó az Ilona ucca 8 szám alatt 1224 négy szögöl szőlő gyümölcsös jókárban levő kétszobás alápincézett lakással, jó vízzel. Értekezni: Piac ucca 77 cukrászdában. 431

Biharban 77 hold föld demet eladnám, parcellákban is, vagy debreceni bérházzal cserélném. Piac ucca 68. szám II. emelet 3. 741 6. 4

Ontódon 8 hold föld eladó. Értekezni: Halcsarnokban, Vigmózzal szemben. 1380

Pac 7. sz. alatti 42 hold jó homokföld, tanyával eladó. Debrecenhez 8 kilométerre. Értekezni Bethlen ucca 30. 1418

Eladó 600 négyszögöl szőlő, gyümölcsösrel együtt. Endre ucca 44-46. szám. Értekezni Simon, Kassa út 29. 1445

Szerkesztő: Pálfi József

Kiadó: Pálfi József

IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RESZVÉNYTÁRSASÁG

Feladós nyomdavezető: SZIGETHY KÁRCLY